

JRISS

Journal of Ratchathani Innovative Social Sciences

วารสาร

ราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

ISSN : 2586-8446

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2561

Vol.2 No.3 July - September 2018

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชธานี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ พัฒนางค์ความรู้ทางวิชาการ ด้านการศึกษา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี บริหารธุรกิจและการจัดการ การท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเชิงวิชาการ ของผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจ ทั้งในและนอกสถาบัน
3. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี บริหารธุรกิจและการจัดการ การท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ที่จะสามารถนำไปอ้างอิง ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

กำหนดการเผยแพร่ กำหนดการตีพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม

ที่ปรึกษา

นายกสภามหาวิทยาลัยราชธานี

ดร.วิลาวัณย์ ต้นวัฒนพงษ์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชธานี

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน อัสวภูมิ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิญญ์ สมพงษ์ธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกวิทย์ มณีธร

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง

มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธรประเสริฐ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนิษฐ์ โชติวนิช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณนทร์
อาจารย์ ดร.สุรางคณา มัณยานนท์
อาจารย์ ดร.วรรณกร ศรีรอด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชธานี
มหาวิทยาลัยราชธานี

ผู้ประสานงานและเผยแพร่

อาจารย์เมธาวิ ตันวัฒนะพงษ์
อาจารย์กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์
อาจารย์ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก
อาจารย์สิริมา บุรณกุล

ติดต่อกองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยราชธานี เลขที่ 261 ถนนเลียงเมือง ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000
โทร 045-319-900 ต่อ 110 โทรสาร 045-319-911 E-mail: jriss@rtu.ac.th

พิมพ์ที่

บริษัท ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุป จำกัด เลขที่ 56 ถนนแก้วเสนา ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 0-4532-4777-9 โทรสาร 0-4532-4788

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์ ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviews) อย่างน้อย 2 ท่าน ข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสาร เป็นวรรณกรรมของผู้เขียน กองบรรณาธิการหรือมหาวิทยาลัยราชธานี ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

บทบรรณาธิการ

แม้ว่าวารสารน้องใหม่ฉบับนี้จะเพิ่งพัฒนาตนเองมาไม่นาน ก็ได้รับการสนับสนุนจากนักวิชาการ นักศึกษาและผู้สนใจในการส่งบทความวิจัยมาตีพิมพ์ในวารสารของเรา และมีผู้อ่านมากขึ้น ในฐานะบรรณาธิการ ในนามของคณะทำงานและมหาวิทยาลัยรังสิตยินดี และขอบคุณทุกท่านที่ให้เกียรติแก่วารสารของเรา แต่ที่สำคัญคือ ทำให้เรามั่นใจว่า วารสารจะเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นสื่อกลางทางวิชาการทางสังคมศาสตร์และการศึกษาอีกทางเลือกหนึ่งของไทยต่อไป

ท้ายนี้ บรรณาธิการและกองบรรณาธิการหวังว่า นักวิชาการ นักศึกษา และนักวิจัยได้พิจารณาส่งบทความวิชาการและบทความวิจัย หรือข่าวสารที่ท่านอยากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โปรดส่งผลงานของท่านตามแบบฟอร์มและรายละเอียดท้ายวารสารครับ

รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน อัสวภูมิ
บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิชาการ

ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง

สมาน อัครภูมิ

1

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี
กับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

ชนาภัก มุลกะกุล, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, นนทยา อธิธิชินปัญชร

12

ผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

ธัญชนก สีหะวงษ์, สุภัทรรสร ทวีจันทร์

23

ผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี
วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

นิตยา เบิกบาน, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, จิตติมา พลศักดิ์

36

ผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA)
ที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย

วิจิตรา แก้วแสน, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, นนทยา อธิธิชินปัญชร

50

ปริทัศน์หนังสือ

“The Storyteller’s Secret: How TED Speakers and Inspirational Leaders
Turn their Passion into Performance” by Carmine Gallo.

สมาน อัครภูมิ

62

ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง (Risks and Risk Management)

สมาน อัครภูมิ¹

บทคัดย่อ

ความเสี่ยงเป็นปัจจัยคุกคามที่สร้างปัญหาให้กับการดำเนินงานในองค์กรได้เสมอ โดยเฉพาะการดำเนินงานในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน ขณะเดียวกันหากองค์กรไม่ต้องการเสี่ยงและบริหารงานแบบรักษาสภาพไปวัน ๆ ก็อาจจะนำไปสู่ปัญหาที่มากกว่า หรือล่มสลายได้ในที่สุด ดังนั้นนักบริหารสมัยใหม่จึงควรเข้าใจความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงในระดับที่ทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และมีปัจจัยเสี่ยงให้น้อยที่สุด บทความนี้อาจจะไม่สามารถให้สาระเกี่ยวกับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงได้ทั้งหมด แต่เชื่อว่าจะเป็นความเข้าใจเบื้องต้นและเป็นฐานคิดที่สามารถช่วยให้การบริหารงานมีความเสี่ยงน้อยลงพอสมควร โดยการนำเสนอความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง ความหมายและกระบวนการจัดการความเสี่ยง และแนวทางในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการในการจัดการความเสี่ยง ดังสาระสำคัญที่จะนำเสนอต่อไป

คำสำคัญ: ความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง

Abstract

Risks are threat factors that commonly cause problems in organization operations, especially working in the age of globalization and rapid changes. At the same time, if the organizations do not want to take risks, just maintaining their status quo, it is likely that they might face more difficult problems or even worse, not function totally. So, the new era administrators should know and be able to handle risks, at least, in some extends in order to lead the organizations to meet the objectives with minimum risks as much as possible. This article, although it might not cover all we need to know on risks, should provide basic understanding and foundation on the topic and assist management to minimum risks. The coverage of the article includes the basic understanding of risks, risk

¹ รองศาสตราจารย์, ดร., ข้าราชการบำนาญ และอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Associate Professor, Ph.D., Retired Government Official and Part-Time Lecturer at Sisaket Rajabhat University)

management definition and processes, and some guidelines on each step of risk management processes. Details are as follows.

Keywords: risks, risk management

ความนำ

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอ ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการทำงานต่าง ๆ อันเนื่องมาจากไม่มีใครล่วงรู้อนาคตได้ แม้ว่าเราจะมีวิธีการในการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้บ้าง แต่ต้องเผื่อความคลาดเคลื่อนไว้ระดับหนึ่งเสมอ นี่คือที่มาของความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตและการทำงานของพวกเรา ผู้เขียนเชื่อว่าผู้อ่านอาจจะทราบหรือเคยมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานมาแล้ว และกระบวนการขั้นตอนในการวางแผนก็คือการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และการพยากรณ์อนาคต เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการวางแผน แต่กระนั้นก็ตาม บ่อยครั้งเราจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเป็นระยะ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติของการดำเนินงานในองค์กร การนำมาซึ่งคำถามที่ว่า “แผนมีไว้แก้ไข” อย่างไรก็ตาม แผนที่ดีควรจะมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและมีความจำเป็นในการปรับแก้ให้น้อยที่สุด ส่วนความเปี่ยงเบนที่จะเกิดขึ้นจากแผนที่วางไว้ หรืออุปสรรคที่คาดไม่ถึงจนวางแผนนั้น เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องดำเนินการแก้ไข และนี่เป็นที่มาของศาสตร์ว่าด้วยการจัดการความเสี่ยง ดังจะได้กล่าวถึงและทำความเข้าใจกันต่อไป

ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยงในความหมายของการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ สิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือคาดไม่ถึง เช่น เดินเล่นอยู่ดี ๆ ก็มีวัตถุลอยฟ้าหล่นมาโดนหัวเรา เป็นต้น บางครั้งเราอาจจะพอเข้าใจว่าทำสิ่งนั้นเป็นเรื่องเสี่ยง แต่อยากทำดู หรือไม่มีทางเลือกก็ต้องเสี่ยงเอา เช่น การเดินเท้าเปล่าในที่เปลี่ยวอาจจะโดนงูกัด หรือตะขาบต่อยได้ แต่ไม่มีรองเท้าและจำเป็นต้องไปหาอาหารมากิน มันก็เลยต้องเสี่ยงเอา อย่างนี้ก็ว่าได้ ดังความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ซึ่งนิยาม “เสี่ยง” ไว้ว่าลองเผชิญดู หรือลองทำในสิ่งที่จะก่อให้เกิดผลได้สองทาง คือผลทางดี หรือทางไม่ดี เป็นต้น ส่วนพจนานุกรม Longman (2001) นิยามความเสี่ยง หรือ risk ว่า เป็นสถานะที่เป็นไปได้ว่าผลเสีย หรือไม่ดีอาจจะเกิดขึ้นกับสิ่งที่จะดำเนินการ ขณะที่พจนานุกรมทางการศึกษา (Collins III and O'Brien, 2003) นิยามความเสี่ยงไว้ว่า เป็นสถานะที่จะเกิดขึ้นระหว่างความไม่รู้ (โง่) กับความรู้ (ฉลาด) ซึ่งอาจจะมีผลได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ แต่ความเสี่ยงตามความหมายในทางวิชาการ โดยเฉพาะในการบริหาร หรือการจัดการนั้นมีการอธิบายที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงในความหมายปกติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

Dessler (1999) กล่าวว่านักบริหารมักจะต้องตัดสินใจในสามสถานการณ์ คือ สถานการณ์ที่มีความแน่นอน (Certainty) สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน (Uncertainty) และ สถานการณ์ที่มีความเสี่ยง (Risk) โดยอธิบายว่า ในสถานการณ์ที่มีความแน่นอนนั้น ผู้บริหารมี ข้อมูลและเหตุผลสนับสนุนเพียงพอว่า สิ่งที่จะตัดสินใจทำนั้นมีผลเป็นบวก ขณะที่ ใน สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนนั้น ขาดทั้งข้อมูลและเหตุผลสนับสนุนในการตัดสินใจว่าจะส่งผลไปใน ทิศทางใด ส่วนในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงนั้น ผู้บริหารอาจจะมีข้อมูลและเหตุผลสนับสนุน เพียงพอ หรือค่อนข้างจะเพียงพอว่าสิ่งที่จะตัดสินใจทำนั้น มีผลค่อนข้างจะเป็นบวกมากกว่า การเลือกอีกทางหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Robbins และ Coulter (2005) โดย นักวิชาการทั้งสองท่านนี้ ได้อธิบายและยกตัวอย่างประกอบแนวคิดดังกล่าว ดังนี้

ในสถานการณ์ที่มีความแน่นอนนั้น ผู้บริหารตัดสินใจได้ถูกต้องเพราะผลลัพธ์ของ ทางเลือกมีความชัดเจนอยู่แล้ว เช่น การที่ฝ่ายการเงินจะตัดสินใจฝากเงินของบริษัทกับ ธนาคารใด เขาจะรู้แต่ต้นแล้วว่าธนาคารไหนให้ดอกเบี้ยอัตราเท่าใด คำนวนรายรับล่วงหน้า ได้เลย แต่ในความเป็นจริง สถานการณ์ที่มีความแน่นอนแบบนี้ไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่จะอยู่ใน สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในระดับใดระดับหนึ่งเสมอ ซึ่งความเสี่ยงจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับ ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ประสบการณ์ และทางเลือกที่มีอยู่ เช่น การที่ผู้จัดการสกีรีสอร์ท จะตัดสินใจเพิ่มลิฟท์บริการให้กับลูกค้าในบางจุดหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับทุนที่นำมาติดตั้งลิฟท์ ประวัติของหิมะตกในช่วงปีที่ผ่านมา ข้อมูลลูกค้าที่มาใช้บริการ เพื่อพิจารณาว่ารายได้ที่พึงได้ และรายจ่ายที่ต้องลงทุนจะคุ้มหรือไม่ หากมีแนวโน้มว่าคุ้มทุน คำตอบก็คือ “(เสี่ยง) ดำเนินการได้” เป็นต้น ส่วนในกรณีที่มีความไม่แน่นอนนั้น ผู้บริหารจะไม่มี ความชัดเจนว่า ผลลัพธ์จะออกมาอย่างไร และที่สำคัญคือ ไม่สามารถที่จะหาเหตุผลมาสนับสนุนการตัดสินใจ ได้เลย ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัดด้านข้อมูล ประกอบกับสถานการณ์เชิงจิตวิทยาที่สร้างปัญหาต่อ การตัดสินใจด้วย

Morden (2007) นิยามความเสี่ยงในมุมมองของนักยุทธศาสตร์ว่าเพื่อประโยชน์ สูงสุดในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะสอง ประการต่อไปนี้คือ ประการแรกความรู้เกี่ยวกับทางเลือกที่จะตัดสินใจมีมากน้อยเพียงใด และ ประการที่สองคือความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะเกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือกที่ใช้ ประกอบการตัดสินใจ

นิยามความเสี่ยงในหนังสือปกขาวของ CLUSIF (2009) ตั้งอยู่บนฐานของสองปัจจัย คือ ทรัพยากรและภัยคุกคาม โดยอธิบายว่าทรัพยากรขององค์กร หมายถึง สิ่งมีค่าขององค์กร และปัจจัยในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรหลักและทรัพยากร สนับสนุน ทรัพยากรหลักหมายถึงกระบวนการและกิจกรรมในการดำเนินงาน กับสารสนเทศของ องค์กร ส่วนทรัพยากรสนับสนุน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน ซอฟต์แวร์ เครือข่าย การดำเนินงาน บุคลากร ข้อสรุปพื้นฐานในการดำเนินงาน และสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ขององค์กร

สำหรับภัยคุกคามขององค์กรนั้นหมายถึง เหตุการณ์หรือวิธีการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงโดยตรง หรือการกระทำ หรือวิธีการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงโดยอ้อม ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากทั้งสองสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น และพฤติกรรมที่ไม่เป็นความเสี่ยงโดยตรง แต่อาจจะนำไปสู่ความเสี่ยงตามมา เช่น การใช้อุปกรณ์โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น และความเสี่ยงก็คือสิ่งที่เกิดขึ้นและเป็นภัยคุกคามต่อทรัพย์สินขององค์กร ซึ่งถ้าหากรู้และป้องกันได้ก็ไม่ใช่อันตรายขององค์กร

Robbins และ Coulter (2005) นิยามความเสี่ยงไว้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งยังพอจะคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง แปลว่าคาดเดาผลลัพธ์ได้มากก็มีความเสี่ยงน้อย และในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดเดาได้น้อยก็มีความเสี่ยงสูง

Berg (2010) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงว่า เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการดำเนินงานในองค์กร มีผู้ให้นิยามความเสี่ยงไว้หลากหลายลักษณะแตกต่างกัน แต่โดยทั่วไป จะหมายถึงความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และสิ่งที่มีอิทธิพลที่จะส่งผลต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานขององค์กร อาจจะเป็นเหตุการณ์หรือผลของเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กลุ่มงานวางแผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลออสเตรเลียตอนใต้ นิยามความเสี่ยงว่าเป็นโอกาสที่บางสิ่งบางอย่างที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ซึ่งวัดได้จากสถานะที่เกิดขึ้นและผลกระทบของสิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าว

กระทรวงคมนาคมของประเทศสหรัฐอเมริกา นิยามความเสี่ยงว่า เป็นสิ่งซึ่งเป็นอันตราย (Hazard) ที่ไม่ได้ควบคุมกำจัดออกไป และคำว่าสิ่งที่เป็นอันตรายนั้นหมายถึง เงื่อนไข เหตุการณ์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ที่สามารถก่อให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา หรือไม่ได้วางแผนเอาไว้

จากแนวคิดและนิยามความเสี่ยงที่นำเสนอไปข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือที่เราคาดไม่ถึงอันเนื่องมาจากความรู้และข้อมูลที่เรามีอยู่ขณะที่มีการวางแผนดำเนินการนั้นยังไม่ชัดเจน หรือมากพอที่จะตัดสินใจได้ดีกว่าที่วางแผนไว้ อย่างไรก็ตามหากผู้บริหารและคณะทำงานได้ตระหนัก ตั้งข้อสังเกต และระบุสิ่งที่พึงระวังไว้ตั้งแต่ต้น หรือเมื่อมีความรู้และข้อมูลใหม่ที่พอจะคาดเดาส่ที่อาจจะเกิดขึ้นและทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็จะได้หาทางป้องกัน หรือแก้ไขได้ทันเวลาก็จะทำให้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรลดลง หรือไม่เกิดขึ้นได้

การจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หรือที่นักวิชาการบางท่านเรียกว่าการบริหารความเสี่ยงนั้นมีแนวคิดและกระบวนการในการดำเนินงานแตกต่างกันไป เช่น Collins III และ O'Brien (2003) นิยามการจัดการความเสี่ยงไว้ว่า การดำเนินการเพื่อควบคุมหรือทำให้ปัจจัยที่อาจจะส่งผลในลักษณะที่เป็นความเดือดร้อน ภัยคุกคาม ความสูญเสีย หรืออันตราย และในทางการศึกษาอาจจะหมายถึงกิจกรรมที่เกิดระหว่างการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตร ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าวอาจจะทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

CLUSIF (2009) อธิบายว่าเป้าหมายของการจัดการความเสี่ยงมีสองประการคือ การดำเนินการโดยตรงกับความเสี่ยงแต่ละด้านตามนโยบายการจัดการ ความเสี่ยงขององค์กร และการจัดการความเสี่ยงโดยรวมและทางอ้อมกับสิ่งที่องค์กรเห็นว่าเป็นความเสี่ยงตามนโยบายการจัดการความเสี่ยงเพื่อลดความเสี่ยงเท่าที่เป็นไปได้ และ CLUSIF เสนอกระบวนการจัดการความเสี่ยงไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ซึ่งมีสิ่งที่ต้องดำเนินการสองเรื่องคือการวิเคราะห์ความเสี่ยง การระบุประเด็นความเสี่ยงและประมาณการระดับความเสี่ยงกับการประเมินผลที่จะเกิดขึ้นกับความเสี่ยง
2. การจัดกระทำกับความเสี่ยง (Risk Treatment) ซึ่งอาจจะทำได้หลายแนวทาง เช่น การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การย้ายความเสี่ยง หรือการคงความเสี่ยงไว้ต่อไป
3. การยอมรับกับความเสี่ยง
4. การสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยง

Berg (2010) กล่าวถึงความหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้ว่า มีหลายแนวคิด บางแนวคิดก็จะนิยามว่าเป็นกระบวนการในการตัดสินใจ แต่ไม่รวมถึงนิยามและการวิเคราะห์ความเสี่ยง และบางแนวคิดจะรวมกระบวนการทั้งหมดคือ การนิยามความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการตัดสินใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่ต้องจัดการ เป็นต้น ส่วน Berg เองเห็นว่าการจัดการความเสี่ยงเป็นวิธีการเชิงระบบที่จะกำหนดแนวทางในการดำเนินการกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้น โดยการระบุ วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ ดำเนินการ และการสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยงเหล่านั้น และ Berg เสนอกระบวนการจัดการความเสี่ยงไว้ดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตของบริบท (Establishing context)
2. การระบุประเด็นความเสี่ยง (Risk identification)
3. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk analysis)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)
5. การควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับความเสี่ยง (Risk control and coverage)

6. การกำกับและทบทวนความเสี่ยง (Risk monitoring and review)

และถ้าขอบเขตของความเสี่ยงยังไม่เปลี่ยนแปลง การจัดการความเสี่ยงอาจจะดำเนินงานแบบวงจรต่อเนื่องในขั้นตอนที่ 4-6 จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของความเสี่ยง

กลุ่มแผนงานของรัฐบาลออสเตรเลียตอนใต้ (Government of South Australia, 2002) อธิบายการจัดการความเสี่ยงว่าเป็นเรื่องที่ไม่ยาก แต่ต้องใช้ความสามารถในการระบุและจัดกระทำกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการดำเนินงาน เป็นกระบวนการเชิงระบบในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การวิเคราะห์และกำหนดประเด็นความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง จัดกระทำเกี่ยวกับความเสี่ยง และการกำกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และกลุ่มงานดังกล่าวเสนอกระบวนการในการจัดการความเสี่ยงไว้ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตบริบทของความเสี่ยง (Establish the Context)
2. ระบุความเสี่ยง (Identify Risks)
3. วิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์ของความเสี่ยง (Analyze and Evaluate Risks)
4. พัฒนายุทธศาสตร์ในการจัดกระทำกับความเสี่ยง (Develop Risk Treatment Strategies)
5. กำกับและทบทวนความเสี่ยง (Monitor and Review)

จากแนวคิดและกระบวนการในการจัดการกับความเสี่ยงที่นำเสนอไปข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดการความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการในการคาดการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรโดยรวมหรือการดำเนินงานตามแผนงานโครงการต่าง ๆ ขององค์กร มีแผนและวิธีการดำเนินงานเพื่อป้องกัน หรือลด และขจัดความเสี่ยงดังกล่าว มีการดำเนินการตามแผนและวิธีการที่กำหนดไว้ และมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และกระบวนการจัดการความเสี่ยงมี 4 ขั้นตอน ซึ่งอาจจะดำเนินการตามลำดับ หรือย้อนกลับกันไปมาระหว่างขั้นตอนเหล่านั้นตามความเหมาะสมและเงื่อนไขที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานขององค์กร และขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนประกอบด้วย

1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
 2. การจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Management Plan Formulation)
 3. การดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Plan Implementation)
 4. การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Evaluation)
- ซึ่งมีสาระและแนวปฏิบัติดังนี้

การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการความเสี่ยง เพราะองค์การต้องรู้แต่ต้นว่ามีความเสี่ยงอะไรบ้าง อย่างไร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วความเสี่ยงในองค์การมีสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ ความเสี่ยงขององค์การโดยรวม และความเสี่ยงในการดำเนินงานขององค์การ

CLUSIF (2009) อธิบายว่าเป้าหมายของการจัดการความเสี่ยงมีสองประการคือ การดำเนินการโดยตรงกับความเสี่ยงแต่ละด้านตามนโยบายการจัดการความเสี่ยงขององค์การ และการจัดการความเสี่ยงโดยรวมและทางอ้อมกับสิ่งที่องค์การเห็นว่าเป็นความเสี่ยงตามนโยบายการจัดการความเสี่ยงเพื่อลดความเสี่ยงเท่าที่เป็นไปได้ ในการระบุความเสี่ยงขององค์การจะเป็นอย่างไรและแบบไหน ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ และการนิยามความเสี่ยงขององค์การนั้น ๆ แต่ไม่ว่าจะเป็นองค์การแบบไหน และนิยามความเสี่ยงว่าอย่างไร การระบุความเสี่ยงนั้นควรจะมีการวิเคราะห์ภาระงานและกิจกรรมขององค์การทั้งหมด ว่ามีอะไรบ้าง และทำอย่างไร จุดวิกฤติที่อาจจะสร้างปัญหา หรืออุปสรรคที่อาจจะทำให้การดำเนินงานขององค์การไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์มีอะไรบ้าง อย่างไร หลังจากได้ประเมินความเสี่ยงขององค์การแล้ว ควรมีการประมาณการหรือคาดการณ์ระดับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงเหล่านั้นว่าเป็นอย่างไร มีผลกระทบมากน้อยเพียงใด เสร็จแล้วประเมินความเสี่ยงของประเด็นความเสี่ยงทุกรายการเพื่อตัดสินใจในการวางแผนการจัดการความเสี่ยงต่อไป

Berg (2010) เห็นว่าก่อนจะระบุความเสี่ยงขององค์การ ควรมีการวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในก่อนว่า บริบทเหล่านั้นส่งผลอย่างไรต่อสภาพที่เป็นอยู่ขององค์การ และจากข้อมูลดังกล่าวองค์การค่อยพิจารณาต่อไปว่าความเสี่ยงที่น่าจะส่งผลสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์การคืออะไร การใช้เครื่องมือวิเคราะห์องค์การ เช่น การวิเคราะห์สภาวะองค์การ (SWOT) ก็อาจจะช่วยให้้องค์การระบุความเสี่ยงได้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น หลังจากวิเคราะห์บริบทขององค์การแล้ว จะทำให้เราเห็นปัจจัยเสี่ยงหรือภัยคุกคามขององค์การได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนคำถามในการกำหนดประเด็นความเสี่ยงขององค์การอาจจะมีดังนี้ คือ

1. ความเสี่ยงที่น่าจะ使得การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การคืออะไร จะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ และอย่างไร
2. ระดับความสำคัญเร่งด่วนของความเสี่ยงเหล่านั้นที่จะส่งผลต่อองค์การเป็นอย่างไร
3. ความเสี่ยงที่เป็นไปได้ว่าความเสี่ยงที่ระบุไว้ไม่เป็นไปตามความสำคัญเร่งด่วนที่กำหนดไว้ มีหรือไม่ อย่างไร
4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงขององค์การมีใครบ้าง เช่น ฝ่ายบริหาร บุคลากรฝ่ายใด ลูกค้า หรือคู่ค้าของเรา เป็นต้น

กลุ่มแผนงานของรัฐบาลออสเตรเลียตอนใต้ (Government South Australia, 2002) เสนอว่าสิ่งที่องค์กรต้องชัดเจนในการระบุความเสี่ยงขององค์กร คือ

1. วัตถุประสงค์ขององค์กร
2. สิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับการดำเนินงานขององค์กร
3. ความเข้าใจในขั้นตอนในการเกิดขึ้นของความเสี่ยง
4. ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับองค์กร กับระดับการรับได้หรือไม่ได้ขององค์กรหากความเสี่ยงดังกล่าวเกิดขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรนั้น องค์กรควรมีความเข้าใจบริบทแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์กรและแผนการดำเนินงานขององค์กร เข้าใจกิจกรรมและขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดขององค์กร และสามารถคาดการณ์ได้ว่า ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการดำเนินงานขององค์กรดังกล่าว มีอะไรบ้าง จะเกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร และจะรุนแรงมากน้อยเท่าใด ความเสี่ยงเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อองค์กรมากน้อยเพียงใดและยอมรับได้มากน้อยเพียงใด จากความเข้าใจและได้คำตอบต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานขององค์กรกับโอกาสเปี่ยงเบนที่จะเกิดขึ้น จากปัจจัยเสี่ยงที่คาดการณ์ได้เหล่านั้นจะทำให้องค์กรพอจะคาดเดาความเสี่ยงและระบุประเด็นความเสี่ยงในการดำเนินงานขององค์กรได้พอสมควร และองค์กรก็อาจจะวางแผนในการป้องกัน หรือลด หรือจัดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรได้ต่อไป

การจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง

การจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Plan Formulation) เป็นกระบวนการในการพิจารณาว่าความเสี่ยงที่ระบุไว้ในขั้นตอนแรกว่าองค์กรจะดำเนินการกับความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างไร เช่น จะยอมรับความเสี่ยงตามที่คาดการณ์ไว้และปล่อยให้ผ่านไป (Accept risks as such) หลีกเลี่ยงความเสี่ยงดังกล่าว (Avoid risks) ลดความรุนแรงของความเสี่ยง (Reduce risks) ถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer) หรือ ประสานผู้เกี่ยวข้องและคู่ค้าเกี่ยวกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Share Risks) หรือควบคุมความเสี่ยงดังกล่าว (Risks control) เป็นต้น (Morden, 2007; CLUSIF, 2009; Berg, 2010) หลังจากองค์กรเลือกแนวทางในการที่จะจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งไม่ว่าจะเลือกแบบใดแบบหนึ่ง หรือหลายแบบที่กล่าวมาข้างต้น ควรวางแผนในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อป้องกัน หรือลด หรือจัดความขัดแย้ง หรือหลายลักษณะร่วมกันต่อไป

การดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Plan Implementation) เป็นขั้นตอนในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ กำกับกับการดำเนินงานตามแผน ประเมินประสิทธิผลระหว่างการดำเนินการเพื่อยืนยันวิธีการจัดการความเสี่ยง หรือปรับแก้วิธีการ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลใหม่ หรือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการความเสี่ยง ขององค์กร Berg (2010) เสนอว่าระหว่างการดำเนินการตามแผน องค์กรต้องตรวจสอบว่า ความเสี่ยงสำคัญยังเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้หรือไม่ การจัดการตามแผนที่วางไว้ ได้ผลมาก น้อยเพียงใด ยุทธศาสตร์ในการจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิผลแค่ไหน ถ้าหากไม่มี ประสิทธิภาพ จะแก้ไขอย่างไร และที่สำคัญคือมีความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้นหรือไม่

CLUSIF (2009) เสนอแนวทางในการจัดการความเสี่ยงไว้สามแบบ คือ จัดการความ เสี่ยงโดยตรง (Direct Reducing Risk Situations) จัดการความเสี่ยงทางอ้อม (Indirect Reducing Risk Situations) และการถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer Risks) การลดความเสี่ยง โดยตรงอาจจะดำเนินการโดยใช้ฐานความรู้ที่มีอยู่ โดยพิจารณาว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงที่ เลือกใช้เกิดผลในทางที่ดีหรือไม่ และทางเลือกที่ดำเนินการอยู่ สนับสนุนการตัดสินใจในการ วางแผนจัดการความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด หรือไม่ก็ลดความเสี่ยงโดยใช้กิจกรรม หรือ โครงการ หรือกระบวนการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

การจัดการความเสี่ยงทางอ้อมอาจจะดำเนินการได้ในสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ การ ปรับเปลี่ยนประเด็นหรือสิ่งที่อ่อนไหวหรือเสี่ยงต่อการเข้าใจตลาดเคลื่อนให้ชัดเจนในเชิง วัตถุประสงค์และนโยบาย กำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและจัดทำเป็นคู่มือในการ ดำเนินงานต่อไป หรือวิเคราะห์ประเด็นที่อ่อนไหวหรือเสี่ยงต่อการเข้าใจตลาดเคลื่อน เพื่อ กำหนดเป็นนโยบาย เป็นแนวในการตัดสินใจดำเนินการต่อไป

การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึงการทำข้อตกลงในความเข้าใจร่วมกันระหว่าง องค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบร่วมกันกับความเสี่ยงที่องค์กรจะเผชิญในการ ดำเนินงานขององค์กร ซึ่งก็จะทำให้องค์การลดภาระความเสี่ยงให้น้อยลงอีกทางหนึ่ง

Morden (2007) กล่าวว่าปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการนำแผนไปปฏิบัติคือ ปัญหาการรับรู้ (Perception) ปัญหาความคลาดเคลื่อนในกระบวนการค้นหรือแนวคิดในการ จัดการความเสี่ยง (Conceptualization) ปัญหาการตีความ (Interpretation) และปัญหา ความเข้าใจไม่ตรงกัน (Derivation of meaning) แม้ว่าจะมีการสื่อสารและทำความเข้าใจกัน ทั้งก่อน และระหว่างการดำเนินงานตามแผนก็ตาม ปัญหาเหล่านี้ อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่ ชัดเจนในประเด็นความเสี่ยง ความแตกต่างของประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้อง หรือความไม่ใส ใจของผู้ปฏิบัติงานก็ได้ อย่างไรก็ตามหากองค์กรมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และทบทวน แผน กิจกรรม และโครงการในการจัดการความเสี่ยงอยู่เสมอ ก็จะเป็นเทคนิคสำคัญใน การดำเนินงานตามแผนการจัดการความเสี่ยงขององค์กรได้อีกทางหนึ่ง

นักวิชาการและผู้บริหารบางกลุ่มแยกการสื่อสารเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงไว้เป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง (CLUSIF, 2009) และประเด็นที่องค์กรควรได้สื่อสารให้สมาชิกในองค์กรและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเข้าใจว่าความเสี่ยงพื้นฐานธรรมดาทั่วไปเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอในการบริหารองค์กร และความเสี่ยงที่องค์กรมีกิจกรรมหรือโครงการแก้ไขอยู่นั้น ขอให้ทุกคนในองค์กรใจเย็น ๆ และให้ระยะเวลาในการดำเนินงานระยะหนึ่งก่อนจึงจะเห็นผล ที่สำคัญคือความเสี่ยงบางเรื่องอาจจะเป็นสิ่งที่แก้ไขไม่ได้ และไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ องค์กรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนและทุกฝ่าย ควรใช้ความอดทนต่อความเสี่ยงที่ไม่มีทางออก และหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งผู้เขียนเห็นด้วยว่าการสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่ควรดำเนินการในทุกขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยง

การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง

การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Evaluation) ควรดำเนินการทั้งก่อนการเริ่มต้นการดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยงเพื่อตรวจสอบปัจจัยป้อนเข้าที่อาจจะเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอื่น ๆ ตามมา และประเมินผลการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติการตามกิจกรรมและโครงการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงใด ได้ผลตามที่คาดไว้ตามแผนหรือไม่ มีความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจจะเรียกขั้นตอนนี้ว่า การกำกับและทบทวนการจัดการความเสี่ยง (Risk Monitoring and Reviewing) (Government of South Australia, 2002) อย่างไรก็ตามในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่า ทำยที่สุดแล้วก็ควรมีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังการสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการจัดการความเสี่ยงว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน และการจัดการความเสี่ยงในรอบต่อไป

สรุปและความเห็นท้ายเรื่อง

ด้วยความจริงที่ว่าความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในการดำเนินงาน เพียงแต่ระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจจะมากหรือน้อยต่างกันเท่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรนั้น ๆ ต้องการที่จะเสี่ยงในการดำเนินกิจการของตนมากน้อยเพียงใด และขณะเดียวกันองค์กรมีองค์ความรู้ มีข้อมูล และศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด แต่ไม่ว่าองค์กรต้องการลงทุนเสี่ยงมากหรือเสี่ยงน้อย ผู้เขียนเห็นว่าเป็นความจำเป็นที่ฝ่ายบริหารต้องมีการจัดการความเสี่ยงโดยการระบุประเด็นความเสี่ยง วางแผนจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไข หรือวางแผนใหม่ในครั้งต่อไป ทำยสุดผู้เขียนอยากเสนอว่า การจัดการความเสี่ยงนั้นเป็นความจำเป็นทั้งสำหรับองค์กรของรัฐและเอกชน องค์กรที่เป็นหน่วยงานบริการ และหน่วยงานทางธุรกิจ จริงอยู่บางท่านอาจจะมองว่าหน่วยงานของรัฐนั้นมีรัฐเป็นประกันจึงไม่น่ามีความเสี่ยงใด ๆ ซึ่ง

อาจจะจริงในแง่ของการอยู่ได้ของหน่วยงาน แต่เป็นความเสี่ยงและการเสียโอกาสของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นประชาชนผู้เสียภาษีเพื่อจ้างข้าราชการโดยหวังจะได้รับบริการด้านต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ จึงมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการความเสี่ยงไม่น้อยไปกว่าหน่วยงานธุรกิจและองค์กรเอกชน

เอกสารประกอบการค้นคว้า

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- Berg, Heinz- Peter. (2010) . Risk Management: Procedures, Methods and Experiences. RT&A#2 (17) (Vol.1). Available on online at www.gnedenko-forum.org. Retrieved on June 15, 2016.
- CLUSIF. (2009). *Risk Management: Concept and Methods*. Available online at <http://www.clusif.asso.fr> Retrieved on June 15, 2016.
- Collins III, John W. and O' Brien Nancy Patricia. (2003). *The Greenwood Dictionary of Education*. Westport: Greenwood.
- Dessler, Gary.(1999). *Essentials of Management*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Government of South Australia. (2002). *Risk Management for Community Group*. Available online at <http://www.stratplan.com.au> Retrieved on June 15, 2016.
- Morden, Tony. (2007). *Principles of Strategic Management*. 3rd ed. Great Britain: MPG Books.
- Robbins, Stephen P. and Coulter, Mary. (2005). *Management*. 8th ed. Upper Saddle River, New Jersey, Pearson Prentice Hall.
- _____. (2001). *Longman Dictionary of Contemporary English*. 3rd ed. Essex: Pearson Education, 2001.

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้าน บัญชีกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

The Relationships between the Performance for Criteria in Evaluating the Accounting Performance and Enthusiastic to work of Accounting practitioners at Rajabhat Universities in Thailand

ชนาภัก มุลกะกุล¹, สุภัทรร ทวีจันทร์², ลินดา ราเต³, นนทยา อิทชินันชัย⁴

Chanapak Mulkakul¹, Supatsorn Taweechan², Linda Rate³, Nontaya Ittichinbanchorn⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยรวม ได้แก่ ความถูกต้อง ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยรวม ได้แก่ ด้านด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ และด้านการจัดทำรายงานการเงิน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ กับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Graduate Student of Accounting Program, Department of Accounting, Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

^{2,3,4} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor Dr. , Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

ด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผล การปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน ความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงาน ด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This study aimed 1) to study the performance for criteria in evaluating the accounting performance and active to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand, 2) to study enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand, and 3) to study the relationships between the performance for criteria in evaluating the accounting performance and enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand.

The sample used in this study included 108 accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand. The research instrument was a questionnaire. Data analysis employed the techniques of frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and multiple regressions.

The research findings were as follows: 1) Accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand revealed that the performance for criteria in evaluating the accounting performance of the government agencies as a whole; including accuracy, transparency and accountability, were at the highest level 2) Accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand have the enthusiastic about their work in the areas of documentation/ evidence of accounting and financial reporting at a high level 3) The results of the study on the relationships between the performance for criteria in evaluating the accounting performance and enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand showed that performance for criteria in evaluating the accounting performance of the government agencies was positively correlated to work enthusiasm statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Criteria on performance, working enthusiasm, accounting practitioners at Rajabhat universities

บทนำ

จากการดำเนินการตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMS กรมบัญชีกลางได้ติดตามตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานระดับกรมตามเกณฑ์คงค้าง จากระบบ GFMS โดยรวมข้อมูลทางบัญชีจากงบทดลองระดับหน่วยเบิกจ่าย ภายใต้สังกัดของส่วนราชการระดับกรม พบว่า รายงานการเงินของส่วนราชการระดับกรม ยังมีข้อผิดพลาดเคลื่อนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการนำระบบมาใช้อย่างเร่งด่วน และได้มีการปรับเปลี่ยนระบบงานอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับความซับซ้อนของระบบที่มีความยากในการปฏิบัติงานมากขึ้น และบุคลากรยังไม่สามารถปรับตัวทันกับเทคโนโลยีที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว จึงมีข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีของส่วนราชการเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รายงานการเงินของส่วนราชการระดับกรมที่จัดทำขึ้นจากระบบ GFMS เกิดความผิดพลาดสะสมมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และกรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการปรับปรุงข้อผิดพลาดเคลื่อน ในกระดาษทำการ เพื่อแก้ไขข้อมูลในระบบ GFMS ให้ถูกต้องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีของส่วนราชการมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นตัวผลักดันให้ส่วนราชการเร่งตรวจสอบแก้ไขข้อมูลทางบัญชีของตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายงานการเงินของส่วนราชการมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความโปร่งใส (Transparency) และ 3) ความรับผิดชอบ (Accountability) (กรมบัญชีกลาง, 2561, น.1) หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยใช้เกณฑ์การประเมินเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวดเร็ว มีความครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งยังแสดงถึงการตรวจสอบข้อมูลของรายงานทางการเงิน ที่เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางการเงินของส่วนราชการ และยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนราชการ

ความกระตือรือร้นในการทำงาน (Job Enthusiasm) ของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่แสดงออกถึงการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ มุ่งมั่นรับผิดชอบต่องาน และตั้งใจในการทำงาน ตั้งแต่การนำเอกสารทางการเงิน การวิเคราะห์รายการทางบัญชี และนำไปบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันขั้นต้น ผ่านรายการไปยังสมุดรายวันชั้นปลาย จนไปสิ้นสุดกระบวนการสุดท้ายของการจัดทำบัญชีคือ รายงานการเงิน (กรมบัญชีกลาง, 2558, น. 7-71) เป็นลักษณะสำคัญของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีที่ส่วนราชการต้องการ เพราะหากเมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้นในการทำงานแล้ว ย่อมส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การเอาใจใส่และตั้งใจทำงาน (Attentive and

Committed to Work) การทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย (Work on Assignment Immediately) การมีความอดทน (Endurance) การศึกษาหาความรู้ (Acquiring Knowledge) (สุพจน์ หมุยธธา, 2542, น.5) ความกระตือรือร้นในการทำงานกับความสำเร็จมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นย่อมประสบความสำเร็จในการทำงาน ในขณะที่ความสำเร็จในการทำงานก็ย่อมมีผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานด้วย ซึ่งบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น ไม่ใช่มีแค่ความเก่งหรือความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่น มีการใฝ่รู้หรือแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของงานได้ นอกจากนี้ ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ยังเกิดจากการได้ทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่ดี ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการในการที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน หรือความพยายามในการทำงานมากกว่าที่งานนั้นต้องการจริง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จ หรือการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่อุปนิสัยตามที่ผู้บริหารสั่ง หรือรอคอยการกระตุ้นจากเพื่อนร่วมงานให้ทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้น ก็จะนำไปสู่ความสำเร็จของส่วนราชการ และเมื่อส่วนราชการมีความสำเร็จ ก็จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้นมากขึ้น สุดท้ายก็จะกลายเป็นวงจรที่ต่อเนื่องกันไป (พสุ เดชะรินทร์, 2548, น.12)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานนโยบายการบัญชีภาครัฐ ทั้งยังจะสะท้อนถึงความสำเร็จขององค์กร ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย กำหนดให้สถาบันเป็นหน่วยตัวอย่าง โดยหน่วยย่อยคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 38 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่าง ตามแนวคิดของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970 (จำเริญอุ้นแก้ว, 2553, น.8-9) ได้จำนวน 36 แห่ง ตามสัดส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 36 แห่ง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5.1 เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2561, น.1) ประกอบด้วย

5.1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)

5.1.2 ความโปร่งใส (Transparency)

5.1.3 ความรับผิดชอบ (Accountability)

5.2 ความกระตือรือร้นในการทำงาน (Job Enthusiasm) ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

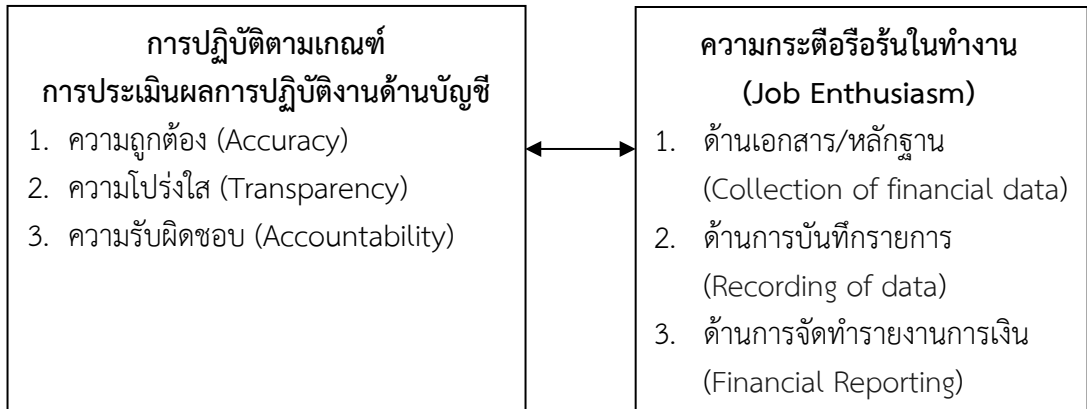
5.2.1 ด้านการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทางการเงิน (Collection of financial data)

5.2.2 ด้านการบันทึกรายการ (Recording of data)

5.2.3 ด้านการจัดทำรายงานการเงิน (Financial Reporting)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย กำหนดให้สถาบันเป็นหน่วยตัวอย่าง โดยหน่วยย่อยคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 38 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970 (จำเริญ อุ่นแก้ว, 2553, น. 8-9) ได้จำนวน 36 แห่งตามสัดส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สังกัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความถูกต้อง 2) ความโปร่งใส 3) ความรับผิดชอบ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเอกสาร/หลักฐาน 2) ด้านการบันทึกรายการ 3) ด้านจัดทำรายงานการเงิน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC ค่า เท่ากับ 0.80 จำนวน 2 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.00 จำนวน 17 ข้อ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 0.98 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 19 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บได้ครบร้อยละเปอร์เซ็นต์ โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามชื่อที่อยู่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ตอบกลับไปด้วยพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วันหลังจากได้รับแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี รองลงมา ไม่เกิน 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาสำเร็จการศึกษา สาขาการบัญชี รองลงมาสาขาบริหารธุรกิจ และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 11 ปีขึ้นไป ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความถูกต้อง และด้านความโปร่งใส

3. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน ด้านการบันทึกรายการ ด้านเอกสาร/หลักฐาน

4. การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ผู้ปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงข้อมูลที่นำมาประกอบการบันทึกรายการให้มีการแสดงยอดคงเหลือและรายการเคลื่อนไหวของบัญชี จะต้องถูกต้อง สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากหลักฐานที่น่าเชื่อถือ สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้ โดยจะต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ไม่ปิดบังซ่อนเร้น บิดเบือน หรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลทางบัญชีได้โดยสะดวก ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะต้องมีการจัดส่งงบทดลองประจำปี และรายงานการเงินประจำปีที่ต้องตรงกับข้อมูลรายงานในระบบ GFMS ภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งสามารถตอบข้อซักถามด้านบัญชีการเงินตามข้อสังเกตประกอบการตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีล่าสุดได้ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยใช้เกณฑ์การประเมินเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวดเร็ว มีความครบถ้วนถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งยังแสดงถึงการตรวจสอบข้อมูลของรายงานทางการเงินที่เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางการเงินของส่วนราชการ และยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่บรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนราชการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพัชริน วิเศษประสิทธิ์ (2552, น. 1-2) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ประกอบการตัดสินใจทางการบริหารขององค์กร ข้อมูลทางการเงินที่น่าเชื่อถือย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลทุกกลุ่มที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพสูงสุดส่งผลให้บรรลุตามเป้าหมาย สามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงานด้านบัญชี โดยรวมได้แก่ ด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติงาน มีกระบวนการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน เป็นหมวดหมู่ มีระบบการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและปลอดภัยต่อการค้นหา การบันทึกรายการจะต้องบันทึกรายการให้เป็นปัจจุบัน โดยบันทึกทันทีที่เกิดเหตุการณ์ทางบัญชี ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีสามารถประมวลผลข้อมูลทางบัญชี ออกเป็นรายงานการเงินให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐแล้วเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด และสามารถเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจสอบต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของ ไสว นามโยธา (2556, น.118) พบว่า พนักงานธนาคารออมสินภาค 9 มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความ

กระตือรือร้นในการทำงานโดยรวม ด้านการเอาใจใส่และตั้งใจในการทำงานมุ่งสู่ความสำเร็จ ด้านการทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ด้านการไม่ชอบผัดวันประกันพรุ่ง ด้านการชอบแข่งขันอย่างแรงกล้า และ ด้านการใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก พนักงานมีความเอาใจใส่และตั้งใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ทำงานให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาซึ่งความกระตือรือร้นในการทำงานจะมีผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานและความสำเร็จขององค์กรด้วย

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ ได้แก่ ความถูกต้อง ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงานด้านบัญชี ได้แก่ ด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบต่อด้านการบันทึกรายการ ความรับผิดชอบต่อด้านการเก็บเอกสาร/หลักฐาน และความโปร่งใสกับด้านการบันทึกรายการ เนื่องจากเดิมกรมบัญชีกลางให้ส่วนราชการส่งเพียงแบบรายงานการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการไปยังกรมบัญชีกลาง โดยกรมบัญชีกลางจะตรวจสอบผลการประเมินกับการรายงานการเงินในระบบ GFMIS แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ที่ครอบคลุมการปฏิบัติงาน โดยให้ส่วนราชการแสดงการตรวจสอบพร้อมคำชี้แจงผลต่าง(ถ้ามี) พร้อมทั้งแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารภายใน และภายนอก รายงานในระบบ GFMIS รวมถึงเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเอง เพื่อใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับ และเพื่อพิสูจน์การมีตัวตนของรายงานการเงินของส่วนราชการ เช่น งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร รายงานเงินคงเหลือประจำวัน งบเทียบยอดเงินฝากคลัง สรุปลัญญาการยืมเงิน สรุบบำเหน็จหนี้/ใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงิน สรุปรายงานผลการตรวจสอบพัสดุ เป็นต้น ฉะนั้น เอกสาร/หลักฐานถือเป็นเอกสารหลักฐานที่สำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการ เพื่อจัดทำรายงานการเงินของส่วนราชการดังนั้นผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจึงจำเป็นต้องจัดเก็บเอกสารเป็นระบบระเบียบก็จะง่ายต่อการนำไปใช้ หรือการตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อรายงานการเงินของส่วนราชการมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุด คือ ความถูกต้องกับด้านการจัดทำรายงานการเงิน เนื่องจากการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการทางเทคนิคที่เกิดจากปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลให้เกิดความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะให้ความสำคัญในกระบวนการรวบรวมเอกสาร

หลักฐานเพื่อวิเคราะห์ เพราะหากผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีการรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างครบถ้วน และมีการวิเคราะห์รายการเพื่อบันทึกรายการบัญชีได้อย่างถูกต้องแล้ว ย่อมจะส่งผลต่อรายการเงินของส่วนราชการความถูกต้องครบถ้วนตรวจสอบได้ เป็นไปตามมาตรฐานนโยบายบัญชีภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานงานด้านบัญชีส่วนราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2561, น. 1-2) โดยจะส่งผลให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของหน่วยงานมีความถูกต้องครบถ้วน น่าเชื่อถือ ทันเวลา เป็นไปตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มีการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมถึงนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีด้านการบันทึกรายการ และด้านเอกสาร/หลักฐาน ดังนั้นผู้บริหารควรจะสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีคู่มือและแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความกระตือรือร้นในการทำงานด้านอื่น ๆ เช่น ด้านบัญชีบริหาร ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านระบบงานพัสดุ เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ในเรื่องความมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นข้อมูลด้านบัญชีบริหาร ที่มีการจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เพื่อวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพและการรายงานผลการเพิ่มประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อนำการคำนวณต้นทุนไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทธร ทวีจันทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยการเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไข การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ต่อมาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.ลินดา ราเต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทยา อิทธิชินบัญชร ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอีกสองท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเขียนงานวิจัยและการให้คำปรึกษาด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณหัวหน้าฝ่ายบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2558). *คู่มือการบัญชีภาครัฐสำหรับส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ.
- กรมบัญชีกลาง. (2561). *เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปี พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: กองบัญชีภาครัฐ.
- จำเริญ อุณแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- พสุ เดชะรินทร์. (2553). *พนักงานที่กระตือรือร้น นำความสำเร็จสู่องค์กรได้อย่างไร*. สืบค้นจาก <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2005q4/article2005dec20p6.htm>
- พัชริน วิเศษประสิทธิ์. (2552). *ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพจน์ ภูมิโยธา. (2542). *การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไสว นามโยธา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความกระตือรือร้นในการทำงานของพนักงานธนาคารออมสินภาค 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต (กจ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

**ผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพ
การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย**

**The Impact of Performing Competence on Strategic
Performance-based Budgeting Management Efficiency
of Rajabhat Universities in Thailand**

ธัญชนก สีหะวงษ์¹, สุภัทธร ทวีจันทร์²

Thanyachanok Sihawong¹, Supatsorn Taweechan²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะทางการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย และ 3) ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยมีผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 191 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน และ สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สมรรถนะทางการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม
- 2) ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ด้านการบริหารการเงิน/การควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Graduate Student of Accounting Program, Department of Accounting, Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor Dr. , Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

3) จากการวิเคราะห์ผลกระทบ พบว่า 3.1) สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการวางแผนงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.2) สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.3) สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the performing competence of Rajabhat Universities in Thailand, 2) to study the strategic performance-based budgeting management of Rajabhat Universities in Thailand, and 3) to study the impact of performing competence on strategic performance-based budgeting management efficiency of Rajabhat Universities in Thailand. The sample included 191 personnel in planning and budgeting department of Rajabhat Universities in Thailand, setting the sample size by using according to Krejcie and Morgan's table and drawn by using Stratified Random Sampling. The instrument used in this research was questionnaire to collect data from which were analyzed by multiple regression method.

The findings were:

1) The overall results of performing competence at the highest level were achievement motivation, expertise in careers, and adherence to the righteousness.

2) The overall results of strategic performance-based budgeting management efficiency at high level were budget planning, unit cost calculation, finance/budget control, and financial and performing result report.

3) The impact analyzing result revealed that: 3.1) The performing competences in achievement motivation, expertise in careers, and adherence to the righteousness, had positive impact on strategic performance-based

budgeting management efficiency in budget planning aspect statistics at 0.01. 3.2) The performing competences in expertise in careers had positive impact on strategic performance-based budgeting management efficiency in unit cost calculation aspect statistics at 0.01. 3.3) The performing competences in achievement motivation had positive impact on strategic performance-based budgeting management efficiency in financial and performing result report aspect statistics at 0.05.

Keywords: Performing Competence, Good Governance, Educational Institutions on Strategic Performance-based Budgeting Management Efficiency

บทนำ

ตามที่ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนไทยตลอดจนการทำงานในส่วนของภาครัฐที่ได้รับผลกระทบอย่างชัดเจน ส่วนราชการจำเป็นต้องปรับตัวให้สนองตอบต่อปัญหาและการเปลี่ยนแปลง เพื่อแก้ไขปัญหาของชาติอย่างจริงจัง เนื่องจากทรัพยากรและงบประมาณของประเทศมีจำนวนจำกัด (นันทนา สมิงไพร, 2557, น.5) ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ให้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่เน้นการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Management) ยึดผลลัพธ์เป็นหลักในการปฏิบัติงาน และมีการวัดผลเทียบกับการใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่างานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม (ณัฐพงศ์ รัตนรังสี, 2559, น.1) โดยสำนักงบประมาณได้กำหนดระเบียบและปรับปรุงการบริหารงบประมาณ ให้สอดคล้องกับระบบวิธีการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้วยการจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้หน่วยปฏิบัติสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่นและคล่องตัว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์ แผนงาน และแผนงานในเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อทำให้ระบบราชการขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพ

สมรรถนะหลักทางการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators) ถือเป็นหัวใจหลักของระบบการบริหารงานในปัจจุบัน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เมื่อพิจารณาภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะเห็นได้ว่าภารกิจหลักคือ การจัดการศึกษาและการบริหาร ซึ่งจะต้องใช้ทั้งกระบวนการและปัจจัยจึงจะบรรลุผล มาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ระบุว่า ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งมีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

วิชาชีพที่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพและความก้าวหน้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด โดยประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหาร ดังนี้ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) 2) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) 3) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม (Integrity) สมรรถนะหลักทางการบริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา และกำหนดทิศทางการสำเร็จของสถานศึกษาให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรต่อไป (วิมลรัตน์ ศรีสำออง และรชฏ สุวรรณภูมิ, 2558, น.82)

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Performance-Based Budgeting: PBB) เป็นระบบการบริหารงานภาครัฐ ที่เน้นผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของงาน โดยมีการวัดผลสำเร็จของงาน ด้วยตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน ใช้ได้จริง เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับเป้าหมายระดับสูง ครอบคลุมทั้งปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า โดยการกำหนด พันธกิจขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ มีการประเมินผลสำเร็จอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) 2) ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต (Activity Costing) 3) ด้านการบริหารการเงิน/การควบคุมงบประมาณ (Financial Management and Budget Control) 4) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) (ภูมิภาคินศม์ อัสสระยางกุล, 2554, น. 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยมีทั้งหมด 38 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558 - 2564) นโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการบริหารประเทศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพการศึกษาที่ดี สนองต่อต่อความต้องการของประเทศ โดยสำนักงบประมาณได้มอบอำนาจและความรับผิดชอบให้หน่วยปฏิบัติสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่น เกิดความคล่องตัว นำไปสู่เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนงานที่กำหนดไว้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงสำคัญในการบริหารงบประมาณ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ กำกับดูแล ให้เกิดความโปร่ง ตรวจสอบได้ และเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้หน่วยงานภายนอกได้ถือปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

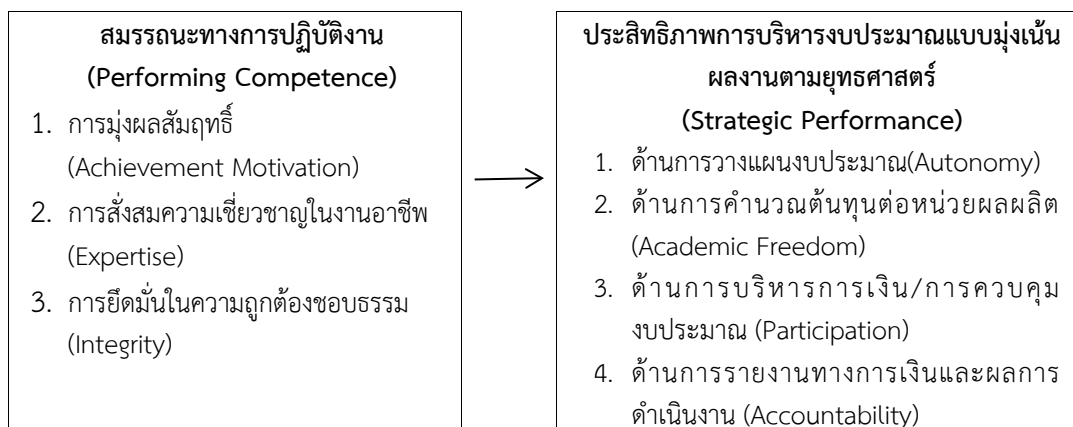
1. เพื่อศึกษาสมรรถนะทางการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
3. ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นฐานข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
2. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการวางแผนงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศแก่สถาบันอุดมศึกษาสำหรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสามารถนำไปปรับปรุง การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

สมรรถนะหลักทางการบริหารมีผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 38 แห่ง โดยจำแนกเป็น 4 กลุ่มประกอบไปด้วย 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลาง จำนวน 149 คน 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 98 คน 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 92 คน 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้ จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้น 384 คน (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2559, น.1)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 191 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (จำเริญ อุณแก้ว, 2553) และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะทางการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC เท่ากับ 0.60 จำนวน 3 ข้อ ค่า IOC เท่ากับ 0.80 จำนวน 1 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.00 จำนวน 22 ข้อ และด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 191 ชุด ทางไปรษณีย์ตามชื่อที่อยู่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาสมรรถนะทางการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ สังกัดกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ด้านการบริหารการเงิน/การควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

3. จากการวิเคราะห์ผลกระทบ พบว่า

3.1 สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการวางแผนงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2 สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.3 สมรรถนะทางการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ สังกัดกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีสมรรถนะทางการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดกองนโยบายและแผน จะเป็นศูนย์รวมข้อมูลด้านแผนและงบประมาณของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติงานด้วยความละเอียดและรอบคอบ ถูกต้องตามระเบียบ ตามลำดับขั้นตอนที่ระบุตามแผนปฏิบัติงาน สามารถวางแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็ว แม่นยำ น่าเชื่อถือ มีความโปร่งใส เผยแพร่ต่อสาธารณะ และสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา หล่อตระกูล (2557, น.5) พบว่า สมรรถนะหลัก มีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กร เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านแผนและงบประมาณองค์กร เป็นตัวผลักดันให้องค์กรบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน เช่นเดียวกับการศึกษาของ ศศิธร จิมากรณ์ (2556, น.7) พบว่า สมรรถนะมีพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากร

บุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ต้องมีการพิจารณาว่า บุคคลในองค์กรมีความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้องค์กรชนะคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โดยรวม ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ด้านการบริหารการเงิน/การควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก รัฐบาลได้ปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ สู่รูปแบบการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งเน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีความโปร่งใสและมอบความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีบุคลากรทุกคน ทุกส่วน เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม มาวัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2544, น.3; อ้างอิงใน บัณฑิตาภรณ์ ศรีคำภา, 2556, น.46) พบว่า การบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของผลผลิตและผลลัพธ์มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับ นันทนา สมิงไพร (2557, น.13) กล่าวว่า การจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานจะให้ความสำคัญกับผลผลิต และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน โดยผลผลิตที่เกิดขึ้นจะต้องมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์และผลลัพธ์จะต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของรัฐบาล โดยให้อำนาจผู้บริหารของหน่วยงานในการตัดสินใจ มีความยืดหยุ่นในการใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น การจัดทำงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานจะมุ่งเน้นเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ซึ่งประสิทธิภาพจะพิจารณาผลที่ได้รับการดำเนินงานเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ไป ส่วนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องได้ผลผลิตที่มากที่สุดโดยใช้ทรัพยากรที่น้อยที่สุด ส่วนประสิทธิผลนั้น มุ่งเน้นว่าจะได้ผลตามที่ต้องการ ซึ่งกำหนดไว้ในนโยบายและจุดหมายของหน่วยงาน ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายและจุดหมายของรัฐ

3. ผลการศึกษาผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า

3.1 สมรรถนะทางการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม มีผลกระทบกับประสิทธิภาพด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้านการวางแผนงบประมาณ เนื่องจาก ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ ต้องมีทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน รู้เท่าทันกับสถานะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถวางแผนงบประมาณ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ซึ่งอยู่ในแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ และรายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบ รายงานทางการเงินและรายงานผลการดำเนินงานที่ถูกต้อง ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด และเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะสะท้อนผลงานที่แท้จริง ทำ

ให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับ ญัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559, น.10) กล่าวว่า งานงบประมาณถือเป็นงานที่สำคัญและเกี่ยวเนื่องกับการบริหารทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การจัดดำเนินงาน ตลอดจนถึงการดำเนินการควบคุม เพื่อให้งานดำเนินได้โดยเรียบร้อยตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ งบประมาณจะเป็นสิ่งบ่งชี้แนวความคิดในการบริหารงาน ตลอดจนวิธีดำเนินงาน งบประมาณจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการดำเนินงาน และโครงการของหน่วยงาน งบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสม มีเหตุผล จะเป็นการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ พเยาว์ สุตรีก (2553, น.79) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ องค์การใช้วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ซึ่งอยู่ในแผนกลยุทธ์ขององค์กรเป็นกรอบในการกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นเครื่องมือช่วยประเมินความสำเร็จของการดำเนินการตามกลยุทธ์ องค์การที่มีการบริหารเชิงกลยุทธ์สามารถใช้ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นกรอบวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรเทียบกับเป้าหมาย เพื่อให้รู้ถึงความก้าวหน้าของการบรรลุวิสัยทัศน์ หากผลงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารองค์กรควรปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสม

3.2 สมรรถนะทางการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีผลกระทบกับประสิทธิภาพด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้านการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เนื่องจาก องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานโดยการคำนวณต้นทุนผลผลิต เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงเป็นประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาว่า การดำเนินโครงการก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลหรือไม่ สอดคล้องกับ ญัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559, น.16) กล่าวว่า การคำนวณต้นทุนกิจกรรม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับการจัดทำงบประมาณ โดยต้นทุนกิจกรรมจะเป็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย หรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงินหรือทรัพยากร เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ และต้นทุนกิจกรรมจะเป็นตัวที่แสดงถึงราคาของผลผลิตหรือบริการ เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงเป็นประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาว่า งาน/โครงการ จะดำเนินการต่อไปหรือหยุดดำเนินการ หากการดำเนินการไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้นทุนกิจกรรมแบบมุ่งเน้นผลงานจึงเป็นการคำนวณค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลผลิตนั้น ๆ การคำนวณต้นทุนกิจกรรม จึงเป็นการคิดคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อทำกิจกรรมตามงาน/โครงการที่วางไว้ หรือการให้บริการอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

3.3 สมรรถนะทางการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีผลกระทบกับประสิทธิภาพด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เนื่องจาก การวางแผนงบประมาณจะต้องจัดทำตามหลักเกณฑ์นโยบายรัฐบาล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ซึ่งต้องยึดมั่นใน หลักการ กฎระเบียบ และปฏิบัติด้วยความถูกต้อง ชอบธรรม โปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ จะต้องนำสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน โดยวางแผนการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจา เพื่อให้ได้ข้อมูลในการบริหารงบประมาณ การวิเคราะห์งบประมาณ การงบประมาณ และแนวโน้มงบประมาณแผ่นดิน ตลอดจนข้อมูลประกอบการตัดสินใจ กำหนดนโยบายงบประมาณและวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามทิศทางนโยบายรัฐบาล เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน ได้รับการยอมรับและเชื่อถือได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, น.10) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานทุกชนิด ทุกหน่วยงานและทุกองค์การจะต้องจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งคาดการณ์ล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอนาคตด้วย เพื่อสามารถวางแผนแก้ปัญหาได้ทันการณ์และไม่เป็นเหตุให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงัก งบประมาณเป็นสิ่งบ่งบอกแนวความคิดในการบริหารงานตลอดจนวิธีการดำเนินงาน งบประมาณ จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ วัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีดำเนินงานและโครงสร้างของหน่วยงาน การดำเนินการกับงบประมาณในรูปแบบที่เหมาะสมมีความจำเป็นในการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ ลาวัลย์ ศิษยศาสตร์ (2551, น.120-133) พบว่า สถานศึกษามีการเพิ่มความระมัดระวัง เนื่องจากต้องจัดทำงบประมาณและส่งคำขออนุญาตไปยังสำนักงานเขตพื้นที่เพื่อตรวจสอบ และด้วยศักยภาพของสถานศึกษาทำได้ค่อนข้างมาก และมีการใช้ทรัพยากรอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับ ปาริตา สุขการกำจร (2558, น.15) กล่าวว่า นโยบายสำนักงานงบประมาณได้ปรับปรุงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานไปสู่ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ โดยมีแนวคิดและหลักการสำคัญ 3 เรื่อง คือ 1) การปรับปรุงให้รัฐบาลสามารถใช้วิธีการและกระบวนการงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายและให้เห็นผลที่ประชาชนได้รับจากรัฐบาล 2) การมุ่งเน้นให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล 3) การมอบความคล่องตัวในการจัดทำและบริหารงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรของรัฐนับว่าเป็นเรื่องที่ต้องจัดทำ เพราะบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นบุคลากรสายพันธุ์ใหม่ที่จะมาแทนข้าราชการ ซึ่งในปัจจุบันแทบจะไม่เปิดรับบุคลากรประเภทข้าราชการ ดังนั้น พนักงานมหาวิทยาลัยก็ควรได้รับการถ่ายทอด ทั้งวิชาความรู้ควบคู่ไปกับจริยธรรม ซึ่งผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมรรถนะพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาหลายอย่างในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในแง่ของปัจจัยภายนอก เช่น ข้อกำหนดของรัฐบาล เทคโนโลยีที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่วนปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงาน โครงสร้างขององค์กรและระบบงาน การวางแผนจะทำให้องค์กรสามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรได้ โดยวางแผนการดำเนินงานให้รู้ทิศทาง พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีจุดหมายและเป้าหมายที่ชัดเจน

1.3 ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและงบประมาณ เป็นบุคลากรที่ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบสูง เนื่องจากงานแผนและงบประมาณเป็นหัวใจหลักขององค์กร เป็นศูนย์รวมข้อมูลของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประกอบการจัดทำข้อมูลเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐ ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีการศึกษา และศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และมติของคณะรัฐมนตรี ให้รอบคอบ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและใส่ใจกับผู้ปฏิบัติ ให้ความไว้วางใจและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะทางการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของแต่ละฝ่าย ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ว่าสามารถใช้สมรรถนะเดียวกันได้หรือไม่

2.2 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างจากองค์กรอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้กับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งถ้าผลใกล้เคียงจะได้เป็นหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานในการอ้างอิงไปถึงประชากรทั้งหมดได้

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบมุมมองลักษณะการบริหารงบประมาณขององค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้แนวคิดและหลักการในการพัฒนาที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมในการบริหารงบประมาณขององค์กร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทธร ทวีจันทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยเอาใจใส่ตรวจแก้วิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์จำเริญ อุ่ณแก้ว ประธานบัณฑิตศึกษา ซึ่งให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือด้านการใช้สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- จำเริญ อุ่ณแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประเสริฐ. (2544). *มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- ณัฐพงศ์ รัตนรังษี. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนา สมิงไพร. (2557). *การศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บัณฑิตาภรณ์ ศรีคำภา. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปาริตา สุภการกำจร. (2558). *การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35*. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- เพียว สุตริก. (2553). *ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ภูมิภาคินศม์ อิสสระยางกุล. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณและการเงินในอนาคตสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลาวัลย์ ศิษยศาสตร์. (2551). *สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, สาขาการบริหารการศึกษา.
- วิมลรัตน์ ศรีสำอาง และรชฏ สุวรรณภู. (2558). *สมรรถนะทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*.วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(2), พฤษภาคม-สิงหาคม 2558.
- วิไลภรณ์ เทพมนตรี. (2559). *แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูง จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงราย.
- ศศิธร จิมากรณ์. (2556). *สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม*. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2559). *รายชื่อนามมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <http://www.lib.ru.ac.th/links/university.php>. เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560.
- อัจฉรา หล่อตระกูล. (2557). *การพัฒนาสมรรถนะพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

**ผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและ
บัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในประเทศไทย**

**The Impact of International Education Standards on Success in
Working of Financial and Accounting Personnel of Industrial and
Community Education Colleges under the Office of the
Vocational Education Commission in Thailand**

นิตยา เบิกบาน¹, สุภัทธร ทวีจันทร์², ลินดา ราเต³, จิตติมา พลศักดิ์⁴
Nittaya Berkban¹, Supatsorn Taweechan², Linda Rate³, Jittima Palasak⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ความสำเร็จในการทำงาน และผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย จำนวน 162 คน ได้มาโดยใช้วิธีการแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแบบชั้นภูมิและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าและทัศนคติที่ดี

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Graduate Student of Accounting Program, Department of Accounting, Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

^{2,3,4} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor Dr., Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

ต่อวิชาชีพ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสุขในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความภาคภูมิใจ และด้านการยอมรับนับถือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การวิเคราะห์ผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี พบว่า 3.1) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสุขในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ 3.2) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.3) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความภาคภูมิใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3.4) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ, ความสำเร็จในการทำงาน, วิทยาลัยการอาชีพ

Abstract

This research aimed to investigate the international education standards, success in working, and the impact of international education standards on the success in working of financial and accounting personnel of Industrial and Community Education Colleges under the Office of the Vocational Education Commission in Thailand.

The sample used in this study included 162 financial and accounting personnel of Industrial and Community Education College under the Office of the Vocational Education Commission in Thailand. The sample size was drawn by using the proportions of stratified random finding sampling and the simple random sampling method. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the analysis were mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1) Financial and accounting personnel of Industrial and Community Education Colleges under the Office of the Vocational Education Commission in Thailand had learning standards in international education, including professional skills, value and attitude to the profession, practical experience accumulation, and professional competence at the highest level.

2) Financial and accounting personnel of Industrial and Community Education Colleges under the Office of the Vocational Education Commission in Thailand had success in working included work happiness, progress, proud and the respect at the highest level.

3) Analyzing the impact of international education standards on the success in working of financial and accounting personnel, it was found that 3.1) Learning accordance with international education standards, practical experience accumulation, and professional competence had a positive impact on success in working, the happiness in work statistically significant at 0.01 and 0.05 respectively. 3.2) Learning in accordance with international education standards practical experience accumulation had a positive impact on success in working, progress statistically significant at 0.01 levels. 3.3) Learning accordance with international education standards professional competence had a positive impact on success in working, proud statistically significant at 0.01 level, and 3.4) Learning accordance with international education standards, professional skills and professional competence had a positive impact on success in working, respect statistically significant at 0.05 and 0.01 respectively.

Keywords: Learning of International Education Standard, Success in Working, Financial and Accounting Personnel, Industrial and Community Education College

บทนำ

วิวัฒนาการในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา และปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต อันจะนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา สอดคล้องกับ อัมรินทร์ จำหัน (2559, น.1) ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรที่เฉลียวฉลาดและสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว จะกลายเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ และสามารถอยู่รอดได้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง

ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้ของนักบัญชี จึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร และองค์กรควรสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ เป็นกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากสติปัญญา ความรู้ความสามารถ และทักษะที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานทางการเงินและบัญชี และได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งการเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะสร้างประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 1) ด้านทักษะทางวิชาชีพ 2) ด้านคุณค่าและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 3) ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และ 4) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ฉบับที่ 1-7) ดังนั้น บุคลากรที่ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี จำเป็นต้องได้รับการเรียนรู้และฝึกฝนทางด้านวิชาชีพ เพื่อที่จะดำรงความสามารถและพัฒนาความรู้เพิ่มเติมของตนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

ความสำเร็จในการทำงาน คือผลลัพธ์ที่เกิดจากความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ซึ่งได้มีการประเมินการบรรลุผลในด้านการงานที่มีประสิทธิภาพ มีผลต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการได้รับการยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยความสำเร็จในการทำงาน ประกอบด้วย 1) ด้านความสุขในการทำงาน 2) ด้านความก้าวหน้า 3) ด้านความภาคภูมิใจ และ 4) ด้านการยอมรับนับถือ (ชนาธิป สุริยะงาม, 2555, น.6) หากบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มีความสุขในการทำงาน มีความพึงพอใจในการทำงาน และหากองค์กรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ ได้ ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้องค์กรมีความยั่งยืน

วิทยาลัยการอาชีพเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จะมีหน้าที่ด้านการเงิน การงบประมาณ และการบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ หากบุคลากรมีการเรียนรู้และฝึกฝนทางด้านวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอก็จะสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้น ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพ ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เพื่อความสำเร็จในการทำงาน และเป็น การสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงานในองค์กรต่อไป

จากข้อมูลทีกล่าวนมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

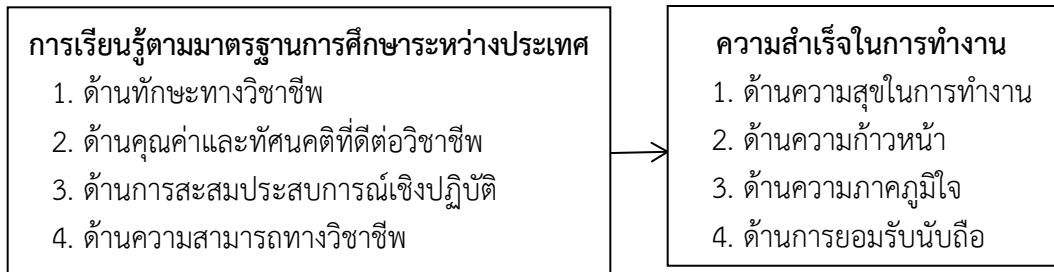
1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (Learning of International Education Standard: IES) โดยประยุกต์แนวคิดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1-7 ประกอบด้วย 1) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) 2) ด้านคุณค่าและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (Value and Attitude to the Profession) 3) ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Practical Experience Accumulation) 4) ด้านความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Competence)
2. ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการทำงาน (Success in Working) โดยประยุกต์แนวคิดขนาธิป สุริยะงาม (2555, น.6) ประกอบด้วย 1) ด้านความสุขในการทำงาน (Work Happiness) 2) ด้านความก้าวหน้า (Progress) 3) ด้านความภาคภูมิใจ (Proud) และ 4) ด้านการยอมรับนับถือ (Respect)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย จำนวน 278 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2559, น.1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (จำเริญ อุณแก้ว, 2553, น.8-9) ใช้วิธีการแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแบบชั้นภูมิ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลากบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย จำนวน 278 คน ให้เหลือเพียง 162 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลากร ที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC เท่ากับ 0.8 จำนวน 5 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.0 จำนวน 28 ข้อ และด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.78

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 162 ชุด ทางไปรษณีย์ผ่าน วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้คืนมาครบร้อยเปอร์เซ็นต์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สำเร็จการศึกษา สาขาการบัญชี รองลงมา สาขาบริหารธุรกิจ ปฏิบัติงานหน้าที่หัวหน้างานบัญชี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 3-6 ปี

2. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณค่า และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติด้านความสามารถทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ

3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีความสำเร็จในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความก้าวหน้า ด้านความสุขในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความภาคภูมิใจ

4. การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงาน ดังนี้

4.1) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสุขในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

4.2) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.3) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความภาคภูมิใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี มีการเรียนรู้ตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ดังนี้ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าและทัศนคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ เนื่องจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านการเงิน และบัญชี มีการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของหน่วยงานราชการ มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน การปฏิบัติงานของกรมบัญชีกลางอย่างสม่ำเสมอ และได้มีการปฏิบัติงาน ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ ยึดมั่นต่อความซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ สอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรม ราชูปถัมภ์ (ทวีพร ตรีผอง, พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์, และวิจิตรรัตน์ บุญทอง, 2558, น. 40-41) ที่ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ คือ 1) ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจะต้องสำเร็จการศึกษา ขั้นต่ำทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี 2) ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจะต้องมีทักษะทางวิชาชีพใน ด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับ วิชาชีพ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะด้านการ จัดการทางธุรกิจและองค์กร 3) ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจะต้องมีคุณค่าและมี ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจรรยาบรรณ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความ ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ 4) ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชีจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ เป็นระยะเวลาอันนานและ เข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมี ความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความมีจรรยาบรรณ 5) ผู้ปฏิบัติงานด้าน การเงินและบัญชีจะต้องเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนา และ รักษาความสามารถด้านวิชาชีพ โดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชีได้มีโอกาสได้พัฒนา ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษา ของ สุภาพร แจ่มศรี (2554, น.82-91) พบว่า ผู้ทำบัญชีเห็นด้วยกับการเรียนรู้ทางการบัญชี อย่างต่อเนื่องโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่าง ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้ทำบัญชีจึงควรให้ ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นแนวทางพัฒนาตนเอง สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดทิศทาง ในการบริหาร เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป

2. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี มีความสำเร็จในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสุขในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความภาคภูมิใจ และด้านการยอมรับนับถือ เพราะว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี มีความพึงพอใจในการทำงาน การได้มีโอกาสทำงานในวิทยาลัยการอาชีพ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ทุกคนรู้จัก และได้รับการยอมรับจากสังคม มีความมั่นคงในอาชีพ และการที่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชีได้รับมอบหมายงานที่ท้าทาย จะเป็นสิ่งที่ทำให้คนในองค์กรยอมรับถึงความสามารถ และทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี เกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน เกิดแรงจูงใจที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิภัทร สุขช่วย (2559, น.79-85) พบว่า ผู้บริหารฝ่ายกองคลังของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ วรณภา ชำนาญเวช (2551, น.128) พบว่า พนักงานมีความสำเร็จในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน ด้านความก้าวหน้า ด้านผลสำเร็จของงาน และด้านความภูมิใจ

3. ผลการศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่มีต่อความสำเร็จ ในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย รายด้าน พบว่า

3.1) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสุขในการทำงาน เพราะว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพบัญชี ทั้งที่เป็นความรู้ทางทฤษฎีและประสบการณ์จากการปฏิบัติ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ซับซ้อน เมื่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี เข้าใจวิธีการปฏิบัติงานอย่างถ่องแท้แล้ว ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานก็มีความสุข สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ คือ ความพยายามขวนขวาย สนใจใฝ่รู้ เพื่อสั่งสมความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติราชการ ด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้มาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอีกทั้ง รู้จักพัฒนา ประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการกับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนาธิป สุริยะงาม (2555, น.94) พบว่า ความรู้ในสายอาชีพมี

ผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพ ด้านความสุขในการทำงาน เนื่องจากในการปฏิบัติงานด้านบัญชี นักบัญชีจะต้องมีความรู้ในสายอาชีพ ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาในอดีต เพื่อที่จะสามารถคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผน และเตรียมพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เมื่อสามารถรับมือได้ทัน จะช่วยลดความเครียดในการทำงาน ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภวัฒน์ วิรักษะโม (2553, น.20-21) พบว่า ปัจจัยที่จะทำให้ตัวบุคลากรมีความสุขในการทำงาน คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อมของการทำงานให้ถูกสุขลักษณะต่อร่างกาย 2) ค่าตอบแทนจะต้องเพียงพอในการดำรงชีวิตประจำวัน และมีความเป็นธรรม 3) ความมั่นคงเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจและเป็นการสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้แก่บุคลากรในองค์กร 4) ความปลอดภัยของบุคลากร เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการปฏิบัติงาน 5) สวัสดิการเป็นสิ่งที่มียอทธิพลมากในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ตัวบุคคล

3.2) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า เพราะว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี มองว่าการที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งได้นั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี จะต้องมีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างยาวนาน เพื่อแสดงถึงศักยภาพ ความสามารถด้านต่าง ๆ และการใช้วิจารณ์ทางวิชาชีพบัญชีได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับการศึกษาของ วรณภา ชำนาญเวช (2551, น.134) พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า เพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เป็นผลมาจากเรียนรู้เกี่ยวกับงานนั้นได้อย่างถ่องแท้ มีการคิด สังเคราะห์และฝึกทักษะให้เชี่ยวชาญ อาจแสวงหาความรู้จากการอ่าน หรือวิเคราะห์งาน การพยายามหาวิธีสำเร็จรูปเพื่อไม่ต้องเหนื่อยแรง ซึ่งเป็นโอกาสที่จะยกระดับตนเองให้สูงขึ้นไป นอกจากประสบการณ์ในการเรียนรู้เรื่องการทำงานแล้ว ผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชีจะต้องมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เรื่องคนด้วย การเรียนรู้เกี่ยวกับคน ตั้งแต่ระดับหัวหน้า ผู้ร่วมงานและลูกน้องจึงเป็นจิตวิทยาในการทำงานที่สำคัญ เพราะมีส่วนช่วยให้ได้รับความร่วมมือและเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน อีกทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชีที่เริ่มต้นทำงานจะอยู่ในช่วงปรับตัวให้เข้ากับที่ทำงาน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากองค์กร

3.3) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านความภาคภูมิใจ เพราะว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดตามข้อมูลข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และได้นำความรู้มาพัฒนาทักษะในการทำงาน รวมทั้งได้มีการ

ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ หัตยา ภูน้ำเย็น (2557, น.24-25) ที่กล่าวไว้ว่า นักบัญชีมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพบัญชี เพราะว่า 1) เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ทั้งนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติตน ทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณในวิชาชีพ จึงจะได้รับเกียรติและการยอมรับจากลูกค้าและบุคคลทั่วไป 2) เป็นวิชาชีพที่สร้างคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ถือว่ามีส่วนร่วมในสังคม เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สร้างความยุติธรรม ความโปร่งใส ธรรมภิบาล อันทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ 3) มีอิสระที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตรงไปตรงมา ซึ่งจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

3.4) การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ เพราะว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี ใช้ทักษะที่เกิดจากสติปัญญา เทคนิคทั่วไป เทคนิคเฉพาะ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพการเงินและบัญชี ซึ่งบุคคลใช้ในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้วยความเพียรพยายาม และความระมัดระวัง รอบคอบ รวมทั้งได้นำความรู้มาพัฒนาทักษะในการทำงาน และได้มีการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ทำให้มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานของวิทยาลัยการอาชีพเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงจะได้รับการยอมรับนับถือจาก บุคลากรภายในองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวภัทร์ รัตนอำภา (2553, น. 22-23) กล่าวว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านการเงินและบัญชียุคใหม่ จะต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) จะต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวและแสวงหาความรู้ในศาสตร์หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีให้มากขึ้น เพราะว่า ข้อมูลบัญชี เป็นข้อมูลที่ไม่หยุดนิ่งและมีการพัฒนารูปแบบอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ข้อมูลทางบัญชี จึงต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ โปร่งใส สามารถสะท้อนภาพที่แท้จริงขององค์กรได้อย่างชัดเจน 2) จะต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้และเข้าใจถึงแหล่งที่มาและที่ไปของข้อมูล เนื่องจากในปัจจุบัน ธุรกิจทางอุตสาหกรรมและธุรกิจได้เกิดขึ้นมาใหม่ ข้อกำหนดหรือนโยบายของภาครัฐได้มีการเปลี่ยนแปลงไป มาตรฐานการบัญชีหรือหลักการ ทฤษฎี ได้พัฒนาสู่ความเป็นสากลมากขึ้น 3) จะต้องเป็นผู้รักการพัฒนาตนเองและใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ตลอดจนมีการปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม

แต่พบว่า การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านคุณค่าและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสุขในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความภาคภูมิใจ และด้านการยอมรับนับถือ เพราะว่า ผู้ที่จะปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีได้นั้น จะต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพการเงินและบัญชี ซึ่งตั้งอยู่บน

พื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมอยู่แล้ว จึงไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงาน จะเห็นได้ว่าลักษณะของผู้ที่จะปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพการบัญชี สำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี โดยยึดหลักคุณธรรมและมีความสุขในการทำงาน การมองเห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี สามารถใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพและปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีความโปร่งใส ตรงไปตรงมาเปิดเผยสาระสำคัญอย่างครบถ้วน สามารถตรวจสอบได้ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพบัญชี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัย การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ด้านการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติงาน เช่น การเชื่อมั่นว่าระยะเวลาในการทำงานที่ยาวนานจะทำให้ได้รับแนวคิดที่ดีที่สามารถนำมาช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา การตระหนักว่าประสบการณ์จากการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

1.2 การเรียนรู้ ทักษะ และความชำนาญในวิชาชีพ มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสุขในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ดังนั้น ผู้บริหารควรมีนโยบายและงบประมาณในการสนับสนุนให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี ได้เข้าเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี และเข้าอบรมความรู้ด้านการเงินและบัญชี รวมทั้งการสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการเงินและบัญชี การพบปะ พูดคุยในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีในกลุ่มวิทยาลัยการอาชีพ

1.3 การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ทางด้านการเงินและบัญชี และการสร้างเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานทางบัญชี ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมีความสุขในการทำงาน จึงควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเงินและบัญชี ในหน่วยงานภาครัฐ

2.2 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้กับการพัฒนาทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องของบุคลากรทางการเงินและบัญชี ในหน่วยงานภาครัฐ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรธร ทวีจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินดา ราเต และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา พลศักดิ์ ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่งโดยการเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้มีความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทยทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2559). *สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*, สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th/> เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2560
- จำเริญ อุณแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ชนาธิป สุริยะงาม. (2555). *ผลกระทบของความเป็นเลิศทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในวิชาชีพของนักบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ทวีพร ตรีมอง, พิมพ์ปวีณ์ มะณีนวก์, และวิจิตรรัตน์ บุญทอง. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบุคลากรทางการบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน:กรณีศึกษาธุรกิจโรงแรม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ประจวบคีรีขันธ์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*.
- วรรณภา ชำนาญเวช. (2551). *ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานของพนักงานธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย*.
- จุฬภัทร สุขช่วย. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้การปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายกองคลังของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ศุภวัฒน์ วิรักษะโม. (2553). *ความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลหนองเบน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. การค้นคว้าอิสระการปกครองท้องถิ่นมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.

- สุภาพร แจ่มศรี. (2554). ผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวภัทร์ รัตนอำภา. (2553). คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของหัวหน้างานบัญชี. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.
- หัตยา ภูน้ำเย็น. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในวิชาชีพกับความจงรักภักดีในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมรินทร์ จำทน. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

**ผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA)
ที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในประเทศไทย**

**Impact of Using the Government Accounting Program (FORMULA)
on Quality of Financial Statements of
Mahachulalongkornrajavidyalaya University in Thailand**

วิจิตรา แก้วแสน¹, สุภัทธร ทวีจันทร์², ลินดา ราเต³, นนทยา อิติชินบัญชา⁴
Vijittra Keawsaen¹, Supatsorn Taweethan², Linda Rate³,
Nontaya Ittichinbanchorn⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาคุณภาพการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ ที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย จำนวน 108 คน ใช้วิธีการแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย ได้แก่ ระบบบัญชีแยกประเภท และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การวิเคราะห์ผลกระทบ พบว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ ประเภท

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Graduate Student of Accounting Program, Department of Accounting, Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

^{2,3,4} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor Dr., Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

ระบบบัญชีแยกประเภท มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ในความเข้าใจได้ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจไม่มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน และประเภทระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ในความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนความเชื่อถือได้ ไม่มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน

คำสำคัญ: โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คุณภาพงบการเงิน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

This research aimed 1) to study using of government accounting software packages (FORMULA) of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in Thailand, 2) to study the *quality of financial* statements, and 3) to study the impact on using of accounting software packages on the quality of financial statement. The sample used in this study included 108 personnels whom working in the finance and property section at Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand. The sample size was according to the proportions of stratified random finding sampling. The instrument used in the study was a 5-level scale questionnaire with the reliability of 0.91. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The research findings were as follows: 1) The using of government accounting software packages (FORMULA) of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in Thailand included General Ledger System and Information Management System, the overall mean was at very high level 2) The quality of financial statements of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in Thailand in term of understanding, decision making, reliability and the comparison, the overall mean was at very high level, and 3) the impact analysis revealed that the using of government accounting software packages (FORMULA) accounting software packages of Mahachulalongkornrajavidyalaya University in Thailand in General Ledger System have a positive impact on the quality of the financial statements in terms of understanding, reliability and comparability statistically significant at 0.01 level. Whereas the relevance of decision making did not have a positive impact on the quality of the financial statements and the types of

management information systems has a positive impact on the quality of financial statements in terms of understanding, decision making and the comparability statistically significant at 0.01 level. Whereas the reliability did not have a positive impact on the quality of the financial statements.

Keywords: Government accounting software, Quality of financial statements Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทนำ

ระบบสารสนเทศนับว่ามีบทบาทอย่างมากในการบริหารจัดการองค์กรต่าง ๆ โดยถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งภาคธุรกิจต่าง ๆ นิยมใช้และให้ความสำคัญมากเป็นอันดับต้น ๆ คือ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เนื่องจากเป็นระบบที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินประจำวัน และตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการระบบสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในการวางแผน ควบคุมการดำเนินงาน และการบริหารงานด้านการเงินขององค์กรให้เกิดประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ โดยจะเห็นได้จากการที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ ได้พัฒนาระบบบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีขึ้นมา

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) เป็นระบบบัญชี Formula Financial and Accounting ทำงานบนระบบปฏิบัติการ Native Windows โปรแกรมบัญชีที่รวบรวมการบันทึกรายการการเงินที่เกิดขึ้นไว้เป็นหมวดหมู่ นอกจากการบันทึกรายการยังมีความสามารถในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์การเงินขององค์กร (Financial Analysis) เพื่อประโยชน์ในการพยากรณ์ การประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น การจัดทำดัชนีชี้วัดทางการเงิน ออกงบแสดงฐานะทางการเงิน งบทดลอง งบกำไรขาดทุน งบเปรียบเทียบ ซึ่งมีระบบการทำงานอยู่ 12 ระบบ และสามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรได้ ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะ 2 ระบบ คือ 1) ระบบบัญชีแยกประเภท Super GL General Ledger (GL) 2) ระบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร Management Information System (MIS) โดยระบบดังกล่าวเป็นระบบใช้บันทึกยอดยกมาต้นงวด การบันทึกข้อมูลในสมุดรายวันบัญชี การบันทึกข้อมูลในสมุดรายวันจ่าย การบันทึกข้อมูลในสมุดรายวันทั่วไป และการเรียงงานทางการบัญชี การปิดบัญชีและงบการเงิน และเป็นระบบสนับสนุนการทำงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (บริษัท คริสตอลฟอร์มูล่า จำกัด, 2559)

คุณภาพงบการเงิน (Financial Statement Quality) ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ตลอดจนข้อมูลทางการเงินที่ให้โดยวิธีอื่น ต้นทุนซึ่งเป็นข้อจำกัดเสมอของความสามารถของกิจการที่เสนอรายงานในการให้ข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ข้อมูลนั้นต้อง

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเที่ยงธรรมของสิ่งที่จะต้องนำเสนอ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้น ถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบได้ พิสูจน์ยืนยันได้ ทันเวลาและเข้าใจได้ คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ลักษณะเชิงคุณภาพหลักของงบการเงิน มี 4 ประการ ได้แก่ 1) ความเข้าใจ (Understandability) 2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) 3) ความเชื่อถือได้ (Reliability) 4) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (นันทิยา อังกรวัฒนากุล, 2557, น.31-35) คุณภาพของข้อมูลทางการเงินสามารถใช้หลักเกณฑ์ลักษณะเชิงคุณภาพรวม การบัญชีประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้อง และความเชื่อถือได้ กล่าวได้ว่าวัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ รวมถึงกระบวนการรายงานการเงิน มีผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลและคุณภาพของรายงานทางการเงิน สำหรับกระบวนการรายงานการเงินประกอบด้วย 1) เหตุการณ์และรายการทางธุรกิจของกิจการ 2) การเลือกนโยบายทางบัญชี 3) การประยุกต์ใช้นโยบายทางบัญชี 4) การประมาณการและการใช้ดุลยพินิจ และ 5) การเปิดเผยเกี่ยวกับรายการ เหตุการณ์ นโยบาย การประมาณการและการใช้ดุลยพินิจ (Jonas and Blanchet, 2000, น.353-363)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาและบริการวิชาการ พระพุทธศาสนาแก่สังคม และได้รับการตรวจรับรองจากคณะกรรมการตรวจประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก จากนโยบายของภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ตามโครงสร้างของมหาวิทยาลัย ได้แบ่งการบริหารออกเป็น 6 ส่วนงานหลัก ๆ คือ สำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วย 13 หน่วยงาน หนึ่งในหน่วยงานที่สำคัญ คือ กองคลังและทรัพย์สิน โดยมีหน้าที่การบริหารงบการเงินและจัดทำบัญชี ในอดีตได้มีการจัดทำบัญชีด้วยมือ (Manual Accounting System) และใช้โปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์ Excel แต่ก่อนไม่มีกระบวนการและไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ส่งผลให้มีการทำงานผิดพลาด เช่น การเขียนตัวเลขผิด ทำเอกสารสำคัญหาย อันเป็นเหตุทำให้การทำงานช้าไป ซึ่งข้อมูลทางการเงินบัญชีนั้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจและใช้ในวางแผนต่าง ๆ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการประมวลผลในการจัดทำบัญชี คือ ระบบคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินมาประยุกต์ใช้กับงานบัญชี จึงทำให้เกิดโปรแกรมสำเร็จรูป (FORMULA) ใช้ในการจัดทำบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์ให้การจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินมีความรวดเร็วในการจัดทำ เพื่อนำข้อมูลที่เกิดขึ้นไปใช้ในการบริหารและการวางแผน ซึ่งข้อมูลงบการเงินเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและความเข้าใจของผู้บริหาร ข้อมูลงบการเงินมีความเชื่อถือได้ และความเปรียบเทียบกันได้ จึงส่งผลต่อคุณภาพงบการเงิน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2559)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญในงานการเงินและ

บัญชี และสามารถนำข้อมูลรายงานงบการเงินไปใช้ในการกำกับดูแล ตัดสินใจ เปรียบเทียบ และ พัฒนางานด้านการบัญชี และระบบโปรแกรมสำเร็จรูป รวมทั้งเป็นแนวทางในการบริหารการใช้ จ่ายเงินงบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

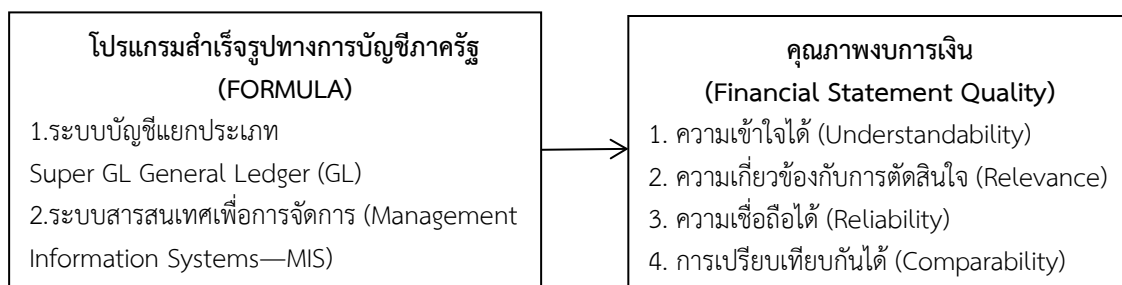
1. เพื่อศึกษาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาคุณภาพงบการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผล ต่อคุณภาพงบการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย

ขอบเขตงานวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) โดยประยุกต์ แนวคิด (บริษัท คริสตอลฟอร์มูล่า จำกัด, 2559) ประกอบด้วย 1) ระบบบัญชีแยกประเภท Super GL General Ledger (GL) 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems—MIS)
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพงบการเงิน (Financial Statement Quality) โดยประยุกต์ แนวคิดของ นันทิยา อังกรวัฒนานุกุล (2557, น.31-35) ประกอบด้วย 1) ความเข้าใจได้ (Understandability) 2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) 3) ความเชื่อถือได้ (Reliability) 4) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยตัวอย่าง โดยหน่วยย่อย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย จำนวน 44 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สิน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองคลังและทรัพย์สินหรือหัวหน้าฝ่าย บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชี และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (จำริญ อุ่นแก้ว, 2553, น.8-9) ได้จำนวน 36 แห่ง ตามสัดส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สิน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สินหรือหัวหน้าฝ่าย บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชี และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 108 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สิน โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประเภทสังกัด ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ต่อคุณภาพงบการเงิน ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถาม จำนวน 108 ฉบับ โดยวิธีลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในการประชุมเพื่อรับฟังคำชี้แจงของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 2 วัน ให้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองคลังและทรัพย์สิน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30-39 ปี และอายุ 40-49 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มี

ประสบการณ์ด้านการทำงาน ระหว่าง 10-19 ปี ตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็น บุคลากรปฏิบัติงานด้านบัญชี และสังกัดวิทยาลัยสงฆ์ เป็นส่วนใหญ่

2. ผลการศึกษาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทยโดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ด้านระบบบัญชีแยกประเภท

3. ผลการศึกษาคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเชื่อถือได้ การเปรียบเทียบกันได้ ความเข้าใจได้ และความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

4. ผลการศึกษาผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า

4.1 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ระบบบัญชีแยกประเภท และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ความเข้าใจได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ระบบบัญชีแยกประเภทไม่มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.3 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ระบบบัญชีแยกประเภทมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ความเชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ไม่มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ความเชื่อถือได้

4.4 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ระบบบัญชีแยกประเภทและระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5.1 โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) เป็นโปรแกรมระบบบัญชีแบบธุรกิจ เหมาะสำหรับการใช้งานขององค์กรแสวงหากำไร และยังไม่มีเชื่อมโยงและครอบคลุมต่อทุกส่วนงาน เช่น ส่วนงานงบประมาณ การเงิน การบัญชี และพัสดุ เป็นต้น จึงควรพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทุกส่วนงาน เพื่อให้การเรียกใช้ข้อมูลของส่วนงานต่าง ๆ มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพในการบริหารการเงินและงบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) โดยรวม ได้แก่ ระบบบัญชีแยกประเภท และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานและได้นำเอาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (FORMULA) เข้ามาใช้ เพื่อช่วยให้เกิดความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล ช่วยลดขั้นตอนและภาระงานในกระบวนการรวบรวมข้อมูลของงบการเงิน มีระบบที่สามารถประมวลผลข้อมูลทางการเงินและการบัญชีที่ถูกต้องและรวดเร็ว ทันต่อเวลา ข้อมูลเชื่อถือได้ โปรแกรมสามารถออกงบการเงิน และนำเสนอรายงานสถานะทางการเงินที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงฤดี ชีวานุกุล (2556, น.19) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีขั้นตอนในการหาข้อมูลและกระบวนการในการจัดการสารสนเทศ ตามกรอบแนวคิดทางบัญชีเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานในธุรกิจของตน ระบบสารสนเทศทางการบัญชีอาจมาจากการประมวลผลด้วยมือ หรือการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และการประมวลผลทั้งมือและคอมพิวเตอร์ร่วมกัน ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเกี่ยวเนื่องเฉพาะข้อมูลทางการเงินและกระบวนการทางบัญชี และสอดคล้องกับ จิรรัตน์ ดวงเต็มใจ (2559, น.30-31) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่ทำการออกแบบขึ้นมาเพื่อประมวลผลทางการเงิน โดยมีการใช้คอมพิวเตอร์ หรือบุคคล ในการช่วยบันทึกข้อมูลทางการเงิน ซึ่งสารสนเทศที่ได้นั้นมาจากงบการเงินและรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม อีกทั้งสารสนเทศนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานทั้งในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมถึงให้ข้อมูลที่สำคัญ เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ คือ ทำให้ธุรกิจทราบฐานะทางการเงินและผลกำไรจากการดำเนินงาน และยังเป็นตัวช่วยในการจัดหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจ พร้อมทั้งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในเรื่องของการเสียภาษีและวางแผนธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจเติบโตต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับ ไพรินทร์ ขำคมเชตต์ (2556, น.129) กล่าวว่า โปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่รวมโปรแกรมและแฟ้มข้อมูลไว้ที่เดียวกัน เพื่อที่สามารถกำหนดระดับความสามารถในการใช้ระบบงานของผู้ใช้แต่ละคน และเป็นโปรแกรมที่ใช้ทำงานบัญชีและการเงิน สามารถแยกออกเป็นระบบบัญชีย่อยหลาย ๆ ระบบ โดยมีบัญชีแยกประเภททั่วไป ที่ควบคุมผลการดำเนินงานของระบบบัญชีย่อยเหล่านั้น นอกจากนั้นโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ยังมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนโยกย้าย ไป-มา กับโปรแกรมอื่นได้ ซึ่งสามารถให้ความยืดหยุ่นและสร้างความคล่องตัวในการเสนอรายงาน เพื่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นอย่างมาก เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน หรืองบกำไรขาดทุนที่อยู่ในโปรแกรมอาจถูกโยกย้ายออกไปอยู่ในพื้นที่ของโปรแกรมประเภทแผนตารางทำการ ทำให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์งบการเงินได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัวมากขึ้น

2. ผลการศึกษาคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย โดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากคุณภาพของงบการเงินเป็นการรายงานผลการดำเนินงานฐานะทางการเงิน งบแสดงกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน และการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน งบการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน มีความเข้าใจได้ง่าย ข้อมูลเชื่อถือได้ ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ และเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อธิววรรณ วิวัฒนากรวงศ์ (2558, น.7) กล่าวว่า คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ การเปรียบเทียบได้ ความเข้าใจกันได้ และสอดคล้องกับ ชนาภาคนต์ มงคลพร (2558, น.21) กล่าวว่า คุณภาพของข้อมูลทางบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ (value relevance of accounting information) มุ่งสนใจไปยังสัดส่วนของผลตอบแทนของหุ้นที่อาจจะได้รับ อันเนื่องมาจากการคาดการณ์จากมูลค่าของข้อมูลที่มีในรายงานการเงิน และสอดคล้องกับ Shahwan (2008, p.129-202) กล่าวว่า ลักษณะเชิงคุณภาพที่บ่งบอกว่าข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน และสอดคล้องกับ นันทิยา อังกรวัฒนากุล (2557, น.31-35) กล่าวว่า ลักษณะเชิงคุณภาพหลักของงบการเงินมี 4 ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

3. ผลการศึกษาลักษณะการใช้งบการเงินสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทยโดยรวม รายงาน พบว่า

1) การใช้งบการเงินสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของระบบการบัญชีแยกประเภท มีผลกระทบกับคุณภาพของงบการเงิน ในเรื่อง ความเข้าใจได้ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่สามารถเก็บข้อมูลและเอกสารทางบัญชีสำหรับการบันทึกรายการในระบบ และสามารถบันทึกรายการโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านระบบอื่น การปิดบัญชีและงบการเงินทำได้ถูกต้องและทันเวลา ข้อมูลเชื่อถือได้ โปรแกรมสามารถออกรายงานการเงิน มีการเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังได้ และนำเสนอรายงานสถานะทางการเงินที่ทำให้เข้าใจถึงข้อมูลในรายงานการเงินได้ เพื่อใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินสำหรับผู้บริหารได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ เกษวรงค์ ญาณนาคะวัฒน์ (2553, น.11) กล่าวว่า เป็นแกนของระบบบัญชีทั้งหมด โดยปกติจะใช้งานระบบเดียว หรือใช้งานร่วมกันกับระบบงานบัญชีย่อยอื่นก็ได้ ระบบบัญชีแยกประเภทนี้ใช้ในการดูแลและควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจ เนื่องจากแสดงให้เห็นภาพรวมทางการเงินของธุรกิจทั้งระบบ และสอดคล้องกับ พรบิณ สหายพรหม (2558, น.15) กล่าวว่า การจัดการประเภท การกำหนดลักษณะ การนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ ทำให้เมื่อมีการอ่านข้อมูลนั้น สามารถเข้าใจได้ทันที และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิยา อังกรวัฒนากุล (2557, น.80-86)

ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า มีคุณภาพของงบการเงิน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

2) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน ในเรื่อง ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และการเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อประมวลผลและจัดรูปแบบรายงานสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการทำงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยรัตน์ รอดเคราะห์ (2555, น. 5) กล่าวว่า ระบบที่รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อนำมาประมวลผลและจัดรูปแบบให้การดำเนินงาน และการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารในการดำเนินการขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ Timothy J, O'Linda I. O'Leary (2006, p.301) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ผลิตรายงานสรุปที่มีรูปแบบและโครงสร้างที่เป็นมาตรฐานใช้ในการสนับสนุนผู้บริหารระดับกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ดังนั้นควรพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทุกส่วนงาน เพื่อให้การเรียกใช้ข้อมูลของส่วนงานต่าง ๆ มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพในการบริหารการเงินและงบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรการพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านโปรแกรมระบบบัญชี เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายใน ที่มีผลต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายของมหาวิทยาลัย

2.2 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย สามารถนำปัญหาและอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขอย่างตรงประเด็น

2.3 ควรศึกษาผลกระทบการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA) ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทธร ทวีจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินดา ราเต และและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทยา อิทธิชินบัญชา ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยการเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในประเทศไทยทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามและกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกษรารักษ์ ญาณนาคะวัฒน์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- จำเริญ อุ่นแก้ว. (2553). สถิติเพื่อการวิจัย. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- จิรารัตน์ ดวงเต็มใจ. (2559). ปัญหาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของข้าราชการฝ่ายการเงินในกองทัพเรือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, สาขาวิชาการบัญชี.
- ชนากานต์ มงคลพร. (2558). คุณค่าของข้อมูลทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการตัดสินใจ: ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี.
- ชัยรัตน์ รอดเคราะห์. (2555). การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการงานปริญญานิพนธ์และสารนิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการจัดการทางวิศวกรรม.
- ดวงฤดี ชีวานุกุล. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ขององค์กรกับประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจนำเข้า-ส่งออกเฟอร์นิเจอร์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต.

- ธีรารรรถ วิวัฒนากรวงศ์. (2558). ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพข้อมูลงบการเงินในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี.
- นันทิยา อังกรพัฒนานุกุล. (2557). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บริษัท คริสตอลฟอร์มูล่า จำกัด. (2559). คู่มือระบบโปรแกรม FORMULA.
- พรปวีณ์ สายพรหม. (2558). ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของข้าราชการส่งผลต่อลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินของสำนักการคลังและงบประมาณสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี.
- ไพรินทร์ ขำคมเขตต์. (2556). ผลกระทบของความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาการบัญชี.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2559). ประวัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://www.mcu.ac.th/site/history.php>. เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559.
- _____. (2561). ระบบบัญชี : Formula Financial and Accounting. สืบค้นจาก <http://www.crystalformula.co.th/products.asp> เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560.
- Jonas, G.J. and Blanchet, J. (2000). Assessing quality of financial reporting. *Accounting Horizons*, 14(3). pp.365-363.
- Shahwan, Y. (2008). Qualitative Characteristics of Financial: a Historical Perspective. *Journal of Applied Accounting Research*, 9(2), 192-202.
- Timothy J, O' Linda I. O' Linda, (2006). *Computing Essentials 2006 Complete Edition*, McGraw Hill Higher Education, 301. 01 Jul 2006

“The Storyteller’s Secret: How TED Speakers and Inspirational Leaders Turn their Passion into Performance” by Carmine Gallo.

ปริทัศน์โดย รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน อัสวภูมิ¹

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน

Carmine Gallo เป็นนักเขียนหนังสือขายดีชื่อ “Talk Like TED” ซึ่งแนะนำวิธีการและเทคนิคในการเตรียมตัวเป็นนักพูดในรายการ TED Talks ที่นิยมกันทั่วโลก เป็นที่เลื่องลือสื่อสารให้กับแบรนด์ดังหลายยี่ห้อ เช่น Pfizer, LinkedIn, Intel, และ Coca-Cola เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นผู้บรรยายหลัก (Key Speaker) ในการประชุมสัมมนาผู้บริหารองค์กรธุรกิจทั่วโลก เป็นนักเขียนประจำของ Forbes.com และ Entrepreneur.com และเป็นผู้บริหารสูงสุดของ Gallo Communications ที่แคลิฟอร์เนีย

สาระสำคัญของหนังสือ

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือแนวให้หลักคิดเบื้องต้นพร้อมตัวอย่าง และข้อแนะนำเชิงปฏิบัติ อ่านสนุกและให้หลักคิดในแต่ละเรื่องในลักษณะเฉพาะกรณี จึงไม่อาจจะนำมาถ่ายทอดไว้ในปริทัศน์ในลักษณะนั้นได้ อย่างไรก็ตามเพื่อประโยชน์ของผู้อ่านและผู้สนใจเกี่ยวกับการเล่าเรื่องในการนำเสนอและเขียนหนังสือ ผู้ปริทัศน์จะพยายามสรุปแก่นของแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้

หนังสือแบ่งออกเป็น 5 ตอน 37 หัวเรื่อง ตอนที่หนึ่งนำเสนอเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องที่จุดประกายไฟความคิด ตอนที่สอง นักเล่าเรื่องที่ให้การศึกษ ตอนที่สาม นักเล่าเรื่องที่ง่ายและเข้าใจได้ดี ตอนที่สี่ นักเล่าเรื่องที่สร้างแรงจูงใจ และตอนที่ห้า นักเล่าเรื่องที่สร้างการเปลี่ยนแปลง โดยมีสาระหลักของแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่หนึ่งนำเสนอเกี่ยวกับนักเล่าเรื่องที่จุดประกายไฟความคิด

เนื้อหาในตอนหนึ่งนั้น ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดไว้ว่าการจะจุดประกายไฟความคิด (Inner Fire) ให้ตนเองหรือผู้อื่นนั้นต้องหาประกายไฟที่จะจุดให้เจอ เช่น หาให้พบว่าอะไรที่ทำให้หัวใจคุณร้องเพลง หรือที่ผู้เขียนใช้คำว่า “Something that makes your heart sing” ค้นหาให้เจอครับ ถ้าคุณหาจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ เจอ ก็อาจจะสร้างสิ่งใหม่ที่ใหญ่โตและสำคัญได้

¹ รองศาสตราจารย์, ดร. ข้าราชการบำนาญและอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Associate Professor, Ph.D., Retired Government Official and Part-Time Lecturer at Sisaket Rajabhat University)

คุณต้องเอาชนะความกลัวของตนให้ได้ในการทำสิ่งที่คุณรัก บางทีสิ่งที่คุณเก่ง ถนัด หรือชอบ อาจจะเป็นสิ่งที่คุณเคยหลงใหลและเคยทำตอนที่เป็เด็กก็ได้ บางทีการเปลี่ยนแปลงอาจจะเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนเรื่องหรือมุมมองต่อเรื่องที่คุณเล่าก็ได้ พวกเราทุกคนสามารถสร้างตำนานชีวิตให้กับตนเองได้ ที่สำคัญคือ จะทำหรือไม่เท่านั้น ไม่ว่าคุณจะทำอะไร ทำทั้งใจหรือไม่เป็นเรื่องสำคัญนะครับ การทำงานเพียงเพราะต้องการค่าตอบแทนเท่านั้นไม่ใช่เส้นทางสู่ความสำเร็จแน่นอน เราไม่ใช่ผู้ที่มีหน้าที่ต้องทำแต่เราคือผู้ที่สร้างหน้าที่มันเกิดขึ้นและสำเร็จครับ สุดท้ายก็คือ ถ้าคุณบอกไม่ได้ว่าคุณกำลังทำอะไร คุณก็ไม่สามารถบอกคนอื่นให้เข้าใจได้เช่นกัน

ตอนที่สอง นักเล่าเรื่องที่ให้การศึกษา

ในตอนที่สองนี้ ผู้เขียนเล่าเรื่องและยกตัวอย่างนักพูดสาธารณะและนักพูดในรายการ TED Talks ที่ได้รับเกียรติโดยผู้ฟังยืนปรบมือให้ยาวนาน² สิบกว่าตัวอย่าง หัวใจหลักของนักพูดเหล่านั้นคือ การเล่าเรื่องที่ดี และโดนใจผู้ฟัง เล่าเข้าใจง่ายในมุมมองของผู้ฟัง มีสถิติข้อมูลประกอบ นำเสนอสิ่งที่คาดไม่ถึง เช่น บิลล์ เกต นำเสนอเรื่องประเทศโลกที่สามเผชิญปัญหาป่วยเป็นมาเลเรียอย่างไร โดยการเปิดขวดโหลและบอกผู้ฟังว่าตอนนี้เขาได้ปล่อยยุงที่เป็นพาหะของโรคร้ายนี้แล้วในห้องประชุม นั้น เป็นต้น และบ่อยครั้งจะเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเองหรือประสบการณ์ของตนเอง ผู้คนชอบฟังเรื่องที่เกิดขึ้นและมีแง่มุมที่เป็นบทเรียน เหล่านี้เป็นเรื่องเล่าที่ให้การศึกษากับผู้ฟังได้

ตอนที่สาม นักเล่าเรื่องที่ง่ายและเข้าใจได้ดี

ผู้เขียนเปิดประเด็นในตอนที่สามว่า “อะไรก็ตามที่คนไม่สามารถอธิบายสั้น ๆ ได้ สิ่งนั้นเป็นเรื่องไร้สาระ” คำว่าสั้น ๆ คือ เขียนบรรยายได้บนซองจดหมาย เล่าให้เห็นภาพ หรือใช้ภาพแทนคำพูด สไลด์โชว์ที่ดี ไม่ควรมีคำเยอะ แต่ควรมีภาพ หรือแผนภูมิ แผนภาพแทน คำจะสื่อความได้มากขึ้น หากแกนของเรื่องที่น่าเสนอให้พบ นำเสนอให้น้อยและกินความ สร้างแนวร่วมทางความคิดและการจินตนาการ แล้วผู้ฟังจะประทับใจและใส่ใจในเรื่องที่คุณเล่า

ตอนที่สี่ นักเล่าเรื่องที่สร้างแรงจูงใจ

ถ้าจะจูงใจคนให้ได้ ต้องช่วยให้เขาเห็นทางออกในปัญหาที่เขาเผชิญอยู่ คือหา “ช่องทางในการแก้ปัญหา หรือเอาชนะสิ่งที่เขาเผชิญอยู่ให้เจอ” การนำเสนอปัญหาเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าชี้ทางออก อย่างน้อยในมุมมองของเราก็จะสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ฟัง เช่น กรณีที่สตีฟ จอบส์ เสนอ “ตัวแบบโรงพยาบาลที่เขาอยากเห็น” หรือ โรงแรมโมกุลเปลี่ยนพนักงานโรงแรมของเขาให้เป็นผู้มีจิตบริการลูกค้าได้อย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เขียนยังนำเสนอกรณีตัวอย่างนักเล่าที่สร้างแรงจูงใจอีกกว่าสิบกรณีครับ

² วัฒนธรรมการชื่นชมของประเทศตะวันตกที่นิยมกันแบบหนึ่งคือ ถ้าชื่นชอบการพูด การแสดง หรือการนำเสนอใด ๆ ก็ตาม ผู้ฟังจะยืนขึ้นและปรบมือให้เป็นนาคี หรือหลายนาที่ครับ ผมเคยทำในวัฒนธรรมไทยไม่ได้ผลครับ มีคนคิดว่าผมเป็นคนประหลาด

ตอนที่ห้า นักเล่าเรื่องที่สร้างการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลง หรือการขับเคลื่อน (Movement) หลายเรื่อง ทั้งด้านการเมือง สังคม และการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการพูดของนักพูด หรือนักเขียนบางคน นักเขียน หรือนักพูดที่สร้างการเปลี่ยนแปลงได้มักจะเป็นนักเขียน หรือนักพูดที่เล่าเรื่องได้ดี โดนใจ และสร้างพลังร่วมที่จะขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น นักพูดที่สร้างแนวร่วมและการขับเคลื่อนเรื่องต่าง ๆ ได้ ไม่เพียงแต่เป็นคนให้ข้อมูล สถิติ หรือกรณีศึกษา แต่เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเล่าและบรรยายเรื่องได้ดี ทำให้ผู้ฟังรู้สึกมีอารมณ์ร่วมเสมือนหนึ่งได้อยู่ในเหตุการณ์ที่คุณเล่า ซึ่งไม่ง่าย แต่การเป็นนักพูดฝึกฝนได้ กฎ 10,000 ชั่วโมงในการฝึกถ้าต้องการมีความเชี่ยวชาญนั้นยังใช้ได้ในการฝึกเป็นนักเล่าเรื่องที่ดีครับ

ความเห็นและข้อเสนอแนะท้ายเรื่อง

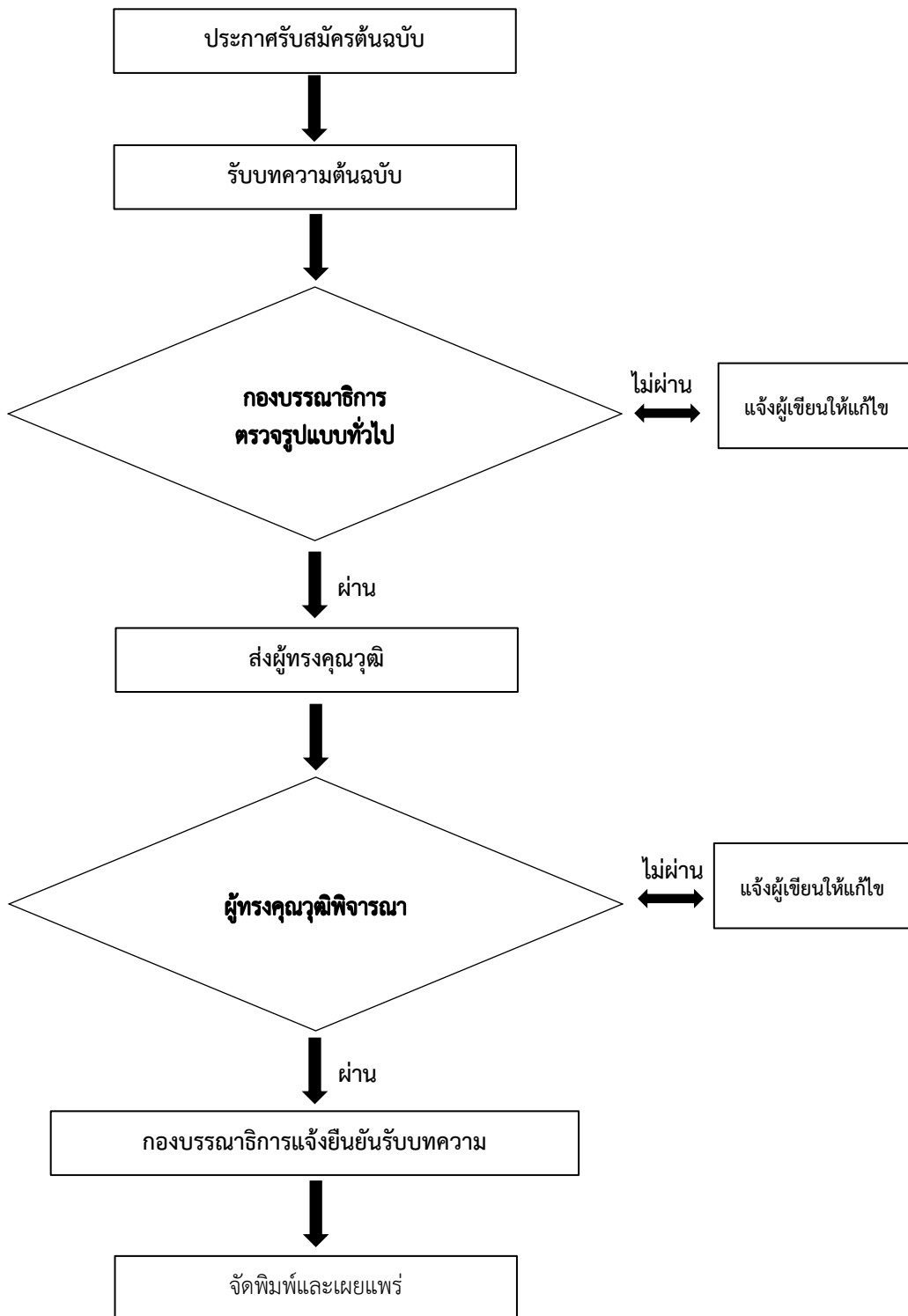
ผู้ปริทัศน์นำเสนอหนังสือเล่มนี้ด้วยหลักคิดสองประการสำคัญคือ ข้อแรกเห็นว่า นักการศึกษา ครู และผู้บริหาร จะทำหน้าที่ของตนเองได้ดี ต้องเป็นนักเล่าเรื่องที่ดีและมีเป้าหมาย และข้อสองคือเรื่องนี้เป็นแนวโน้มของโลกปัจจุบันในทำนองว่า “ผู้บริหารโคโยทาที่มาของเรื่อง (Story)” ดังนั้นไม่ว่าคุณจะทำอะไรควรผนวกความเป็นมาของเรื่องไว้ด้วย แต่การเล่าเรื่องก็มีทั้งน่าฟังและน่าเบื่อ ได้ประโยชน์ และไร้ประโยชน์ สำหรับแนวคิด คำแนะนำ และตัวอย่างของหนังสือเล่มนี้นับว่าเป็นข้อเสนอแนะในลักษณะของ “How To” ที่สามารถนำไปสู่การฝึกปฏิบัติได้จริงในการเป็นนักเล่าเรื่องอย่างมีวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เล่า และผู้ฟัง ที่สำคัญคือ ผมเห็นว่าน่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และครูเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราคือนักเล่าที่จุดประกายไฟความคิด เป็นนักเล่าที่ให้การศึกษากับเพื่อนมนุษย์ เป็นนักเล่าที่อาจจะสร้างการเปลี่ยนแปลง หรือขับเคลื่อนสิ่งที่เราอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นหากมีเวลาคุณน่าจะได้อ่านต้นฉบับครับ

เอกสารอ้างอิง

Carmine Gallo. (2016) *The Storyteller's Secret: How TED Speakers and Inspirational Leaders Turn their Passion into Performance*. St. Martin's Press

ภาคผนวก

ขั้นตอนการจัดทำวารสาร

แบบเสนอผลงานวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมการทางสังคมศาสตร์

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

ชื่อ-สกุล

(ภาษาอังกฤษ)

ตำแหน่งทางวิชาการ (โปรดระบุ)

☐ ศาสตราจารย์

☐ รองศาสตราจารย์

☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

☐ ดร.

☐ อาจารย์

☐ อื่นๆ

ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ (ที่ติดต่อได้)

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน โทรศัพท์มือถือ

โทรสาร E-mail

มีความประสงค์ขอส่งผลงานวิชาการ เรื่อง :

ชื่อผลงาน (ภาษาไทย)

.....

ชื่อผลงาน (ภาษาอังกฤษ)

.....

ประเภทผลงานวิชาการ ☐ บทความรับเชิญ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานนี้ ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว

☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ที่ระบุชื่อในผลงาน

ผลงานนี้ยังไม่เคยลงตีพิมพ์ตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และจะไม่นำไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์
เผยแพร่ในที่อื่นๆ อีก นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งผลงานต้นฉบับนี้ มายังกองบรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการ
สังคมศาสตร์

.....ลายมือชื่อ เจ้าของบทความ
(.....)

วันที่

แบบรับรองพิจารณาบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

ข้าพเจ้า ☐ ศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ ดร. ☐ อาจารย์

ชื่อ-สกุล

ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ (ที่ติดต่อได้)

.....

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน โทรศัพท์มือถือ

โทรสาร E-mail

ขอรับรองว่าได้ตรวจสอบบทความวิจัยจากปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง :

ชื่อผลงาน (ภาษาไทย)

.....

ชื่อผลงาน (ภาษาอังกฤษ)

.....

ของนักศึกษา ชื่อ-สกุล

ว่าถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งบทความนี้ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และ
ไม่อยู่ระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในที่อื่นๆ

.....ลายมือชื่อ
(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

วันที่

**ใบสมัครสมาชิก
วารสารนวัตกรรมการทางสังคมศาสตร์**

ชื่อ-สกุล

ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ (ที่ติดต่อได้)

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน โทรศัพท์มือถือ

E-mail

☐ ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสาร “นวัตกรรมการทางสังคมศาสตร์”

☐ หนึ่งปี 4 ฉบับ

ราคา 500 บาท

☐ สองปี 8 ฉบับ

ราคา 800 บาท

ชำระผ่าน ธนาคารกรุงไทย เลขที่บัญชี 313-0-73265-9

ชื่อบัญชี วารสารนวัตกรรมการทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

โดยได้แนบหลักฐานการชำระเงิน :

☐ สำเนาหลักฐานเอกสารยืนยันการชำระเงิน ส่งทางไปรษณีย์มายังมหาวิทยาลัยราชธานี

☐ อัปโหลดหลักฐานเอกสารยืนยันการชำระเงิน มายัง e-mail: jriss@rtu.ac.th วันที่

ฝ่ายสมาชิกวารสาร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชธานี

261 เลี้ยวเมือง, ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี อุบลราชธานี, 34000

โทรศัพท์: 0-4531-9900 ต่อ 110 โทรสาร: 0-4531-9911

E-mail : jriss@rtu.ac.th

คำแนะนำในการเตรียมและการส่งต้นฉบับ วารสารนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ พัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ ด้านการศึกษา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี บริหารธุรกิจและการจัดการ การท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเชิงวิชาการ ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักศึกษา และนักวิชาการ
3. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี บริหารธุรกิจและการจัดการ การท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ที่จะสามารถนำไปอ้างอิงประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม

ขอบเขตของวารสารฯ (Scope)

วารสาร Journal of Innovative Social Science รับบทความวิชาการ และบทความวิจัย ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทความนั้นต้องนำเสนอให้เห็นถึงการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางวิชาการที่มีประโยชน์และน่าสนใจ รวมถึงการนำเสนอผลการวิจัย ที่เป็นปัจจุบัน เป็นประโยชน์ต่อทั้งแวดวงวิชาการและวิชาชีพ โดยบทความที่จะได้รับการตีพิมพ์นั้น จะต้องผ่านการพิจารณากลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในสาขาที่บทความนั้นเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน โดยขอบเขตเนื้อหาทางวิชาการของวารสาร ฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จะครอบคลุมเนื้อหาทางการศึกษา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี บริหารธุรกิจและการจัดการ การท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์

สำหรับบทความที่จะลงตีพิมพ์ในวารสาร Journal of Innovative Social Science จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่นๆ การละเมิดลิขสิทธิ์ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ส่งบทความโดยตรง การเผยแพร่ต่อไปต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

การพิจารณาบทความ (Editorial and Review Process)

บทความจะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์จะต้องผ่านการพิจารณาจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาเพื่อทำการกลั่นกรองและตรวจสอบคุณภาพของบทความ ดังนี้

1. กองบรรณาธิการแจ้ง/ตอบกลับการได้รับบทความตามข้อกำหนดการส่งบทความ จากนั้นกองบรรณาธิการจะตรวจสอบชื่อเรื่องและเนื้อหาของบทความว่าเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และอยู่ในขอบเขต (Scope) ของวารสาร

2. เมื่อกองบรรณาธิการพิจารณาเห็นควรว่าบทความเป็นบทความที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และอยู่ในขอบเขต (Scope) ของวารสารจะดำเนินการส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของบทความนั้นๆ ต่อไป โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นผู้พิจารณาว่าบทความอยู่ในระดับที่เหมาะสมที่จะลงตีพิมพ์ได้หรือบทความนั้นๆ ควรมีการแก้ไขในบางส่วนก่อนการตีพิมพ์ หรือปฏิเสธการตีพิมพ์ โดยกองบรรณาธิการจะอ้างอิงจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. กองบรรณาธิการส่งหนังสือตอบรับการตีพิมพ์หรือปฏิเสธการตีพิมพ์ให้เจ้าของบทความ

ประเภทของผลงานวิชาการที่เป็ดรับตีพิมพ์

1. บทความวิจัย (Research Article) เป็นงานเขียนที่เกิดจากการวิจัยของผู้เขียนหรือสมาชิกร่วมในงานวิจัยนั้น อย่างเป็นระบบ และไม่เคยได้รับการตีพิมพ์มาก่อน

2. บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความทางวิชาการที่น่าเสนอเนื้อหาสาระทางวิชาการที่น่าสนใจ ซึ่งผ่านการวิเคราะห์ หรือประมวลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น จากการวิจัยที่ผ่านมา จากเอกสารอ้างอิง จากความคิดเห็นของผู้เขียนและผู้อื่น อาจมีการนำเสนอในมุมมองใหม่ ที่สนับสนุนหรือคัดค้านต่อทฤษฎี หรือองค์ความรู้ทางวิชาการเดิม หรือเป็นการนำเสนอแนวทางในการวิเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีผู้รวบรวมเรียบเรียง หรือวิเคราะห์มาก่อน

การเตรียมบทความเพื่อการตีพิมพ์ในวารสาร

บทความวิจัย ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง (Title) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน (Author(s)) ใช้ชื่อเต็มทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นเรียงความย่อหน้าเดียว ที่สรุปสาระสำคัญของบทความไว้โดยครบถ้วน และควรมีความยาวไม่เกิน 300 คำ
4. คำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนไม่เกิน 4 คำ และระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ

5. เนื้อหา (Contents) ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. บทนำ (Introduction)
2. วิธีดำเนินการวิจัย (Methods)
3. ผลการวิจัย (Results)
4. สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)
5. เอกสารอ้างอิง (References)
6. เอกสารอ้างอิง (References) ใช้การอ้างอิงและบรรณานุกรมของ APA 6th Edition Style (American Psychology Association)

บทความวิชาการ ประกอบด้วย

1. ชื่อเรื่อง (Title) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน (Author(s)) ใช้ชื่อเต็มทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นเรียงความย่อหน้าเดียว ที่สรุปสาระสำคัญของบทความไว้โดยครบถ้วนและควรมีความยาวไม่เกิน 300 คำ
4. คำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนไม่เกิน 4 คำ และระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ

5. เนื้อหา (Contents) ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. บทนำ (Introduction)
2. สาระในประเด็นต่างๆ (Contents)
3. สรุปและอภิปราย (Conclusion and Discussion)
4. เอกสารอ้างอิง (References)
6. เอกสารอ้างอิง (References) ใช้การอ้างอิงและบรรณานุกรมของ APA 6th Edition Style (American Psychology Association)

การเตรียมต้นฉบับผลงานที่รับตีพิมพ์ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

1. ต้นฉบับพิมพ์ด้วยกระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียว ระยะบรรทัด 1 เท่า (Single Space) พร้อมระบุเลขหน้า และตั้งระยะขอบกระดาษ ขอบบน 1 นิ้ว ขอบซ้าย 1.25 นิ้ว ขอบขวา 1.25 นิ้ว

2. ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 point ตัวหนาทั้งกลางหน้ากระดาษ

3. ชื่อผู้เขียน (Author(s)) ใช้ชื่อเต็มทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point ขีดขวหน้ากระดาษ โดยระบุชื่อผู้เขียนของแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยเรียงตามลำดับความสำคัญ

4. บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทคัดย่อภาษาไทย ให้ใช้คำว่า “บทคัดย่อ” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 point ตัวหนาขีดซ้ายหน้ากระดาษ ส่วนเนื้อหาของบทคัดย่อ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point จัดแบบกระจายให้สม่ำเสมอ จำนวนไม่เกิน 300 คำ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ให้ใช้คำว่า “Abstract” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 point ตัวหนาขีดซ้ายหน้ากระดาษ ส่วนเนื้อหาของบทคัดย่อ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point จัดแบบกระจายให้สม่ำเสมอ จำนวนไม่เกิน 300 คำ

5. เนื้อหา

5.1 เนื้อหาของต้นฉบับของบทความวิจัยและบทความวิชาการ มีความยาวไม่เกิน 15 หน้า กระดาษ A4 (รวมบทคัดย่อ เนื้อหา และเอกสารอ้างอิง)

5.2 เนื้อหาหัวเรื่อง ภาษาไทย ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point ตัวหนา และเนื้อหาหัวเรื่องภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point ตัวหนา ขีดซ้ายหน้ากระดาษ

5.3 เนื้อหาบทความภาษาไทยให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point และเนื้อหาบทความภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point จัดแบบกระจายให้สม่ำเสมอ

6. ให้ใช้ระยะห่างระหว่างบรรทัด (Line Space) 1 บรรทัด

7. ข้อมูลในส่วนเชิงอรรถ

7.1 ข้อมูลผู้เขียน ให้ระบุ ชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนทุกคน (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ) ตำแหน่ง หน่วยงานที่สังกัด E-mail หรือหมายเลขโทรศัพท์ โดยใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ และให้ใส่เครื่องหมาย * เป็นตัวยกกำกับท้ายชื่อผู้แต่งหลัก (Corresponding Author) ภาษาไทย ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 point และภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 point

7.2 ส่วนประกอบอื่นหรือแหล่งที่มาของบทความ เช่น แหล่งทุนให้นำไปไว้ในส่วนของกิตติกรรมประกาศ

8. การอ้างอิงเอกสารให้ใช้รูปแบบ APA 6th Edition Style (American Psychology Association)

9. ใช้ตัวเลขอารบิกเท่านั้น และไม่ให้ใช้การตั้งค่าตัวเลขอัตโนมัติ

หมายเหตุ : นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ จะต้องมีการรับรองจากประธาน หรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณาลงพิมพ์เผยแพร่

การติดต่อในการส่งบทความ

งานวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชธานี

เลขที่ 261 ถนนเลียงเมือง ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ : 045-319-900 ต่อ 110

โทรสาร : 045-319-911

E-mail: jriss@rtu.ac.th

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer review)

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนันท์ โชติวณิช
รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน อัสวภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนาะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมุทธิ์ สมชอบ
อาจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์
อาจารย์ ดร.อนันต์ สุนทราเมธากุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Contents

บทความวิชาการ

ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง
สมาน อัครวุฒิ

1

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

12

ชนาภักดิ์ มุลกะกุล, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, นนทยา อธิธิชินบัญชร

ผลกระทบของสมรรถนะทางการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในประเทศไทย

23

อัญชนก สีหะวงษ์, สุภัทรรสร ทวีจันทร์

ผลกระทบของการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและบัญชี
วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย
นิตยา เปิกบาน, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, จิตติมา พลศักดิ์

36

ผลกระทบการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีภาครัฐ (FORMULA)
ที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในประเทศไทย

50

วิจิตรา แก้วแสน, สุภัทรรสร ทวีจันทร์, ลินดา ราเต, นนทยา อธิธิชินบัญชร

ปริทัศน์หนังสือ :

“The Storyteller’s Secret: How TED Speakers and Inspirational Leaders
Turn their Passion into Performance” by Carmine Gallo.

62

สมาน อัครวุฒิ

